

Het beste resultaat sinds de oprichting van CFE

DEME ontwikkelt haar activiteiten in de vijf continenten

Pool Vastgoedontwikkeling : een jaar vol beloften

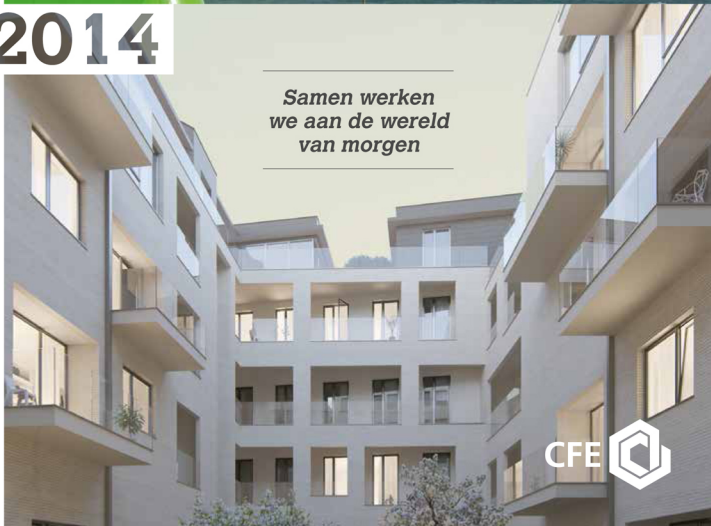
Een pool Contracting werd gecreëerd die de activiteiten bouw, multitechniek en spoorinfra hergroepeert

Rent-A-Port zet haar activiteiten in Vietnam verder

Jaarverslag

2014

*Samen werken
we aan de wereld
van morgen*

INHOUD

2	Voorwoord
4	Markante feiten in 2014
6	CFE in cijfers
8	Strategie
10	Operationeel organigram
12	Raad van bestuur
14	Sociale verantwoordelijkheid
22	Milieuverantwoordelijkheid
26	Baggerwerken en milieu
30	Baggerwerken en maritieme engineering
40	Dredging-Plus
50	DEME Concessions
54	Contracting
58	De activiteit bouw
70	De activiteit multitechnieken & spoorinfra
74	Vastgoedontwikkeling
76	Ontwikkeling
80	PPS-Concessies
82	Design, Build, Finance en Maintain
84	Havenontwikkeling en -beheer
86	Productie en opslag van elektriciteit

Een nieuwe organisatie past in een gerichte strategie van versterking en ontwikkeling.

Philippe Delaunois

Voorzitter van de raad van bestuur

VOORWOORD

Het beste resultaat sinds de oprichting van CFE

CFE eindigt het jaar met een nettoresultaat na belastingen van 160 miljoen euro, een zeer grote vooruitgang tegenover het vorige boekjaar. Dit is het beste bedrijfsresultaat sinds de oprichting van CFE. Het is een mooie illustratie van het volledige succes van de strategie die in 2013 werd ingevoerd en die tot de verwerving van 100% in plaats van 50% van DEME heeft geleid.

Het succes van 2014 is immers op de eerste plaats dat van DEME, dat haar beste boekjaar ooit heeft genoteerd met een uitstekend resultaat, een lage schuldenlast en de verwerving in 2014 en begin 2015 van belangrijke orders in Singapore en Rusland alsook in Egypte, voor het nieuwe Suezkanaal.

De successen van DEME hebben het management ertoe aangezet om met het volledige akkoord van de raad van bestuur nieuwe schepen te bouwen en aan te kopen die de vloot van het bedrijf eens te meer zullen verjongen. Dankzij de investeringen van de afgelopen jaren is deze vloot nu één van de modernste ter wereld in de sector van de baggerwerken en aanverwante diensten.

Het succes van CFE is ook dat van de pool Vastgoedontwikkeling, die dit jaar sterk heeft gepresteerd, beter dan in 2013, met een beperkt vastgoedbestand dat nog veel lager ligt dan een jaar geleden. De voorraad gebouwde en niet verkochte appartementen is uiterst laag gebleven.

Renaud Bentégeat Gedelegeerd bestuurder

Piet Dejonghe Gedelegeerd bestuurder

Het jaar van onze vastgoedactiviteiten werd ook sterk gekenmerkt door de mooie successen van de vestiging van CFE in Polen.

De enige schaduwzijde is de pool Contracting, waarvan wij iets meer prestaties hadden verwacht. Hoewel ook hier het resultaat beter is dan in 2013, hadden we op meer activiteit in de bouw en de multitechnieken gehoopt. Enkele moeilijke projecten en de noodzakelijke herstructurering van bepaalde internationale vestigingen hebben een negatief resultaat voor het boekjaar opgeleverd.

In 2015 zal deze pool voorrang geven aan het verdere herstel van de resultaten, met name door de invoering van een nieuwe organisatiestructuur.

Er zal ook een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de functies van de holdingmaatschappij en de operationele activiteiten, waarin deze van DEME, een 100% dochtervennootschap, uiteraard de hoofdrol blijven spelen.

De andere activiteiten zullen in juridisch onderscheiden polen worden georganiseerd: de pool Vastgoedontwikkeling, de pool Contracting en de pool PPS-Concessies.

De vennootschap CFE NV zal zich concentreren op haar roeping als holdingmaatschappij en zal met een zeer beperkt aantal medewerkers werken.

In dit kader is een tweede gedelegeerd bestuurder aangetrokken, Piet Dejonghe,

die de pool Contracting onder zijn hoede zal nemen.

Ten slotte zijn de prestaties op het vlak van veiligheid uiteraard voor beide gedelegeerde bestuurders buitengewoon belangrijk. In 2014 werden bijzonder bevredigende successen geboekt. Ze bewijzen dat de strijd die wij al tien jaar voeren om onze werven veilig te maken reële vruchten afwerpt op het terrein.

2014 eindigt met het beste resultaat uit de geschiedenis van CFE. 2015 zal niet minder verdienstelijk zijn: de vooruitzichten voor de baggerwerken zijn gunstig.

Markante feiten in 2014

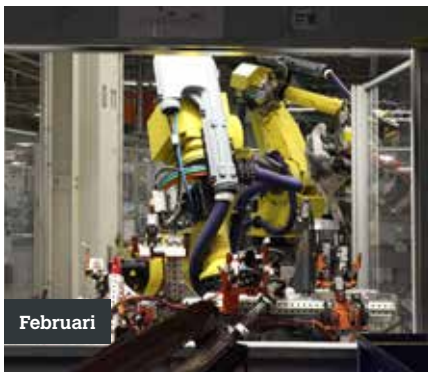
Januari

Maart

Mei

Februari

April

Juni

Januari

CFE investeert 20 miljoen euro in het PPS-project Liefkenshoekspoortunnel.

Februari

VMA versterkt haar positie in de automobielsector met twee belangrijke contracten voor Audi in Mexico, voor Jaguar en Land Rover in Engeland.

CFE ontvangt de eerste prijs 'Safe4Zero' tijdens de uitreiking van de 'Belgian Building Awards' op Batibouw. Deze prijs bekroont een bouwbedrijf dat model staat voor veiligheid.

Maart

BPC Brabant behaalt het contract voor de bouw van het nieuwe winkelcentrum 'Docks Brussel'.

Rent-A-Port verkrijgt, in handelsvennootschap, de officiële ondertekening van de havenconcessie voor de ontwikkeling en exploitatie van de haven van Duqm (Sultanaat Oman) en dit voor een periode van 30 jaar.

April

CFE verkrijgt, in handelsvennootschap, de aanbesteding voor NEO 1 en zal het project Europea in Brussel ontwikkelen. Dit gemengde project omvat 590 woningen, 2 kinderdagverblijven, 3.500 m² kantoorruimte, een rusthuis en een geheel van 112.000 m² voor recreatie, restauratie en winkels: Mall of Europe.

Mei

MORDRAGA, het Russische filiaal van DEMA, ondertekent, in handelsvennootschap, het contract voor de aanleg van het toegangskanaal en de zwaaiikom van de servicehaven voor de nieuwe LNG-terminal aan het Yamal Schiereiland en het zeekanaal in de Ob Baai, op 2.500 km ten noordoosten van Moskou. Dit is een exportterminal voor gastankers die koers zetten richting oosten en westen.

Juni

CLi draagt de vennootschap achter het project 'Galerie Kons' in Luxemburg over aan AXA BELGIUM. De overdracht van het project vertegenwoordigt een totale investering van ongeveer 150 miljoen euro.

Inhuldiging van de tweede fase van het project voor de verdieping en verbreding van de rivier Soai Rap (Vietnam). Dit project wordt in handelsvennootschap uitgevoerd door Dredging International.

Juli

Augustus

September

Oktober

November

December

Juli

Officiële opening van de eerste Coentunnel in Amsterdam, die na de opening van de nieuwe tweede tunnel in 2013 werd gerenoveerd.

Augustus

GeoSea installeert met succes een nieuw funderingstype – een Suction Bucket Jacket – in het offshore windmolenpark DONG Energy Borkum Riffgrund 1, voor de Duitse kust.

September

DEME start de werken voor de uitbreiding van haar zetel in Zwijndrecht. Het nieuwe kantoorgebouw, dat 250 nieuwe medewerkers zal huisvesten, zal door MBG worden gebouwd.

Oktober

GeoSea, de specialist in offshore bouw van DEME, kondigt de verwerving aan van een aantal offshoreactiviteiten van HOCHTIEF, één van Duitslands grootste bouwgroepen ter wereld. Dankzij deze transactie (2015) zal GeoSea 100% van één van de grootste hefvaartuigen ter wereld in de sector van de offshore bouw, de Innovation I, bezitten.

Dredging International verkrijgt, in handelsvennootschap, de baggeropdracht voor de verdieping en verbreding van de westelijke tak van het Suezkanaal in Great Bitter Lake, Deversoir Reach en Kabreet Reach (lot nummer 6) voor rekening van de Suez Canal Authority. Dredging International leidt het consortium.

November

Officiële inhuldiging van het nieuwe politiekantoor van Charleroi, in de aanwezigheid van onder meer de architecten Jean Nouvel en MDW Architecture. Dit PPS-project werd tot grote tevredenheid van de klant opgeleverd.

December

In het kader van de herschikking van haar activiteiten ondertekent CFE een overeenkomst met ASWEBO, het wegfiliaal van de groep Willemen, voor de overdracht van haar activiteit in de wegenbouw.

CFE in cijfers

2015

kondigt zich gunstig aan voor
de pool baggerwerken en milieu

Apollo en Living Stone:
2 schepen met een Groen Paspoort
en een Clean Design-notatie

700
medewerkers

namen deel aan de opleiding
'veiligheid beheren'

365
appartementen
verkocht in 2014

Hoog nettoresultaat aandeel
van de groep

160
miljoen euro

Windmolenpark C-Power

oppervlakte

19,8
km²

54

gebouwde
windmolens

325

Megawatt

Economische EBITDA van DEME

501,5
miljoen euro

Beduidende daling van de netto
financiële schuld

-426
miljoen euro

-23 %

DEME: het aantal ongevallen
met werkverlet daalde met 23%
tegenover 2013

0

Verscheidene bedrijven
noteerden Nul
ongevallen in 2014

DEME streeft eveneens naar de verdere ontwikkeling van haar dredging-plus activiteiten.

STRATEGIE

Onze troeven optimaal benutten

Een organisatie die zowel de autonomie van de filialen als de interne synergie versterkt. Een ontwikkeling van de activiteiten die zich op de sterke punten van de groep in termen van specialisaties en geografische inplanting concentreert: een oordeelkundige mengeling van ambitie en realisme voor een winnende strategie.

Een nieuwe interne organisatie die dichter bij de klant staat

De nieuwe interne organisatie van de groep CFE is ontworpen om de efficiëntie te verbeteren en nog beter in te spelen op de verwachtingen van de markt. De vennootschap CFE NV zal zich voortaan op haar zuivere holdingactiviteiten concentreren, met een beperkt aantal medewerkers.

CFE NV zal de operationele activiteiten toevertrouwen aan onderscheiden juridische entiteiten. Dit is al het geval met de baggeractiviteiten, geleid door DEME, een 100% dochter van CFE.

De andere activiteiten zullen volgen, verdeeld over drie operationele polen die onafhankelijk van elkaar werken en op termijn zelfvoorzienend zullen zijn: de pool Vastgoedontwikkeling, de pool Contracting, met de activiteiten in de bouw, de multitechnieken en het spoor, en de pool PPS-Concessies.

De uitdaging van de interne controle

Deze nieuwe organisatie doet echter geen afbreuk aan de bestaande synergie tussen de verschillende entiteiten. Het is integendeel evident dat bijvoorbeeld de ontwikkelaars zullen blijven samenwerken met de aannemers van de groep. Maar deze grotere autonomie van de filialen impliceert ook de responsabilisering van hun leiders en financiële directeurs en gaat samen met een versterkte controle en de invoering van interne gestandaardiseerde reportingprocedures.

Voor DEME zal dit tot een betere beheersing en optimalisering van de kosten moeten leiden. De programma's DRIVE

en LESS IS MORE waren in de voorbije jaren succesvol. Ze zullen nog worden voortgezet, samen met de reeds geleverde inspanningen voor het risicobeheer en de regelmatige financiële opvolging van de projecten.

Heroriëntatie en ontwikkeling gaan hand in hand

CFE gaat eveneens verder met de heroriëntatie van haar basisactiviteiten, zoals de baggerwerken en de bouw. Deze laatste is in de Benelux en internationaal in een beperkt aantal landen actief. Een beperkt aantal, want wij streven niet langer naar een ontwikkeling in alle richtingen maar zoeken nieuwe opportuniteiten in de landen waar de groep al aanwezig is. Zo versterken we bijvoorbeeld de activiteiten in Polen, Tunesië of Nigeria. Deze doelstelling impliceert de sluiting van ondernemingen die in moeilijkheden verkeren of te zwakke groeivoorzichten hebben in andere landen. In dezelfde logica zullen wij afstand doen van de

Procedures met betrekking tot verbintenissen – de risicocomités

Rekening houdend met het specifiek karakter van de vakgebieden, zijn al in de vroegste stadia strikte controleprocedures van kracht. Alle bindende offertes voor een bedrag van meer dan 50 miljoen euro (bouw) of 10 miljoen euro (multitechnieken en spoorinfra) moeten vooraf worden goedgekeurd door het risicocomité.

Hetzelfde geldt voor elk project: dat financiële middelen impliceert die ongebruikelijk zijn voor de groep (meer bepaald alle PPS-operaties), dat de toepassing van een nieuwe of onvolgende beheerste technologie vereist, dat ongebruikelijke vennootschapsrechtelijke verplichtingen omvat of dat zal

worden uitgevoerd in een land waar de groep nog niet actief is.

CFE controleert haar baggerfiliaal onder meer:

- op het niveau van het technisch comité: dit comité houdt toezicht op de belangrijkste werven en op de lopende geschillen; en
- op het niveau van het risicocomité: dit comité analyseert en bekrachtigt alle bindende offertes voor een bedrag van meer dan 100 miljoen euro (baggerwerken) of 25 miljoen euro (andere dan baggerwerken).

Lode Franken vertegenwoordigt het management van CFE in deze drie comités.

Lode Franken

CFE

vakgebieden die niet tot onze kernactiviteiten behoren; een voorbeeld hiervan is de overdracht van de 'wegenbouwactiviteiten' van Aannemingen Van Wellen, die op 25 februari 2015 werd verkocht.

DEME zal haar positie in de doellanden versterken. Dit zijn, naast de Europese landen, Singapore, India, Qatar, Nigeria, Australië, Rusland en ook de belangrijkste Latijns-Amerikaanse staten.

Meer dan ooit focussen op onze sterke punten

Deze heroriëntatiestrategie mikt uiteraard in geen enkel opzicht op een vermindering van de activiteiten! Ze gaat integendeel samen met de ontwikkeling van de vakgebieden waarin wij het sterkst staan.

Zo leggen wij nog meer de nadruk op de slagkracht van DEME, met nieuwe ecologische schepen voor de offshore energiemarkt zoals het multifunctionele vaartuig 'Living Stone' en het zelfvarend hefvaartuig 'Apollo', of de vele ontwikkelingen en

Deze nieuwe organisatie doet echter geen afbreuk aan de bestaande synergie tussen de verschillende entiteiten.

specialisaties. We versterken bovendien onze positie in het vastgoed in Polen en het Groothertogdom Luxemburg, landen met mooie ontwikkelingsperspectieven. Dat blijkt onder meer uit de grondpositie dat in het Poolse Wrocław is aangekocht, en uit de lopende initiatieven voor de aanschaf van een nieuwe grondpositie in het Groothertogdom Luxemburg.

Ook in de spoorsector, waar wij in 2014 uitstekende prestaties hebben neergezet, blijven wij uitkijken naar

overnamemogelijkheden om deze zeer gespecialiseerde vakgebieden, een van onze sterke punten, verder te ontwikkelen.

Dredging-plus activiteiten

DEME streeft eveneens naar de verdere ontwikkeling van haar niche expertise, meer bepaald in het domein van de olie- en gaswinning, de aangepaste diensten voor (hernieuwbare) offshore energie, de funderingsactiviteiten op het water, de winning van materialen op de zeebodem (zand, grind en mineralen) en de diensten voor milieuverbetering (bodem, slib en water). De groep zal nieuwe oplossingen en modern materieel blijven ontwikkelen voor enerzijds de bouw van offshore netwerken en anderzijds het onderhoud, de vernieuwing en de afbraak van offshore installaties.

Gedragen door een sterke en pertinente visie en dynamiek optimaliseren CFE en haar filialen in 2015 hun ontwikkeling in een bijzonder stimulerend klimaat van responsabilisering en synergie.

Operationeel organigram

27/02/2015 – voornaamste entiteiten

DEME
Dredging, Environmental
& Marine Engineering

**DREDGING, MARINE SOLUTIONS
EN MILIEU**

CFE CONTRACTING

DREDGING

**Baggerwerken
Dedoedt & Zn**
Baggerwerken & Waterbouw

**Dredging
International**
Marine & Waterway Contractor

Dredging International
Marine & Waterway Contractor

Dragabras
Dragages, Dragageurs, Maritimes & Industriels

Mordraga
Marine & Waterway Solutions

Nordsee
Wasserbau & Wasserstraßenbau

MEDCO
MIDDLE EAST DREDGING COMPANY O.S.C.
شركة الشرق الأوسط للجراف

SDI
Travaux maritimes
& Fluviaux

SIDRA
Dredging, Marine
& Environmental Contractor

DREDGING-PLUS SOLUTIONS

GeoSea
Geotechnical Offshore Contractor

DEC
Environmental Contractor

Tideway
Offshore Contractors

Ecoterres
Travaux Environnementaux

OWA
Offshore Wind Assistance

**de Vries
& van de Wiel**
Milieu, GWW- & baggerwerken

Highwind

Purazur
Water Treatment

HG O
Offshore Wind Assistance

GRC
GROUND RECYCLAGE
CENTRUM

SCALDIS
SALVAGE & MARINE CONTRACTORS NV

DBM
Building Materials

OceanflORE
Ocean Resource Extraction

CTOW
Terminal & Marine Services

EverSea
Geotechnical & Offshore Solutions

FLiDAR
POWERED BY WINDCUBE

Kalis
Dredging & Waterway Solutions

Terranova

DEME CONCESSIONS

C-Power

Power at Sea
OFFSHORE WIND

DBE
DEME Blue Energy

DEME CONCESSIONS

BOUW

CFE Gebouwen Vlaanderen

korlam **lamcol** **spanbo** **terryn timber products**

CFE Gebouwen Brabant Wallonië

Luxemburg

MULTITECHNIEKEN & SPOORINFRA

Elektro

PPS-CONCESSIES

VASTGOED-ONTWIKKELING

CFE Infra

CFE Gebouwen Internationaal

HVAC

Spoorinfra

45%

45%

PARTICIPATIES

18%

25%

20%

19%

100%

Hôtel de Police de Charleroi

Raad van bestuur

John-Eric Bertrand

Bestuurder – Lid van het auditcomité
vanaf 15 januari 2015

Luc Bertrand

Bestuurder – Lid van het benoemings-
en remuneratiecomité

Alain Bernard

Bestuurder

Renaud Bentégeat

Gedelegeerd bestuurder

Philippe Delusinne

Onafhankelijk bestuurder –
Lid van het auditcomité

Alfred Bouckaert

vertegenwoordigd NV Consuco – Onafhankelijk bestuurder –
Lid van het auditcomité – Lid van het benoemings- en remuneratiecomité

Christian Labeyrie

Bestuurder –
Lid van het auditcomité

Piet Dejonghe

Gedelegeerd bestuurder
vanaf 15 januari 2015

Jan Suykens

Bestuurder

Philippe Delaunois

vertegenwoordigd NV C.G.O. –
Voorzitter van de raad van bestuur

Ciska Servais

vertegenwoordigd BVBA Ciska Servais – Onafhankelijk bestuurder –
Voorzitter van het benoemings- en remuneratiecomité

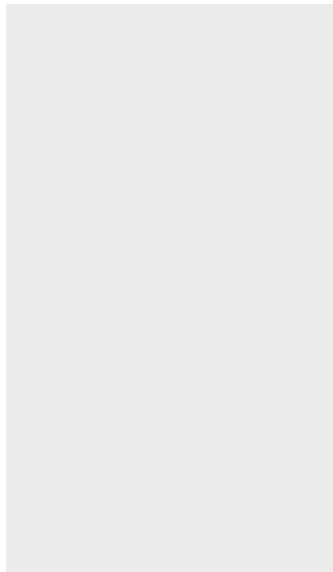
Koen Janssen

Bestuurder

Jan Steyaert

Onafhankelijk bestuurder –
Voorzitter van het auditcomité

**Verscheidene bedrijven
noteerden Nul
ongevallen in 2014.**

SOCIALE VERANTWOORDELIJKHEID

Een sociaal en verantwoordelijke groep

Voorrang voor de veiligheid en de ontwikkeling van onze medewerkers.

Het is goed werken bij de Groep CFE. De Groep wordt in de bouwsector als een model voor de veiligheid beschouwd. Ze voert een uiterst actief opleidingsbeleid en onderscheidt zich door haar aandacht voor de diversiteit.

VEILIGHEID EERST!

CFE wint de eerste editie van de Safe4Zero-prijs

De Confederatie Bouw heeft in 2014 voor het eerst de Safe4Zero-prijs uitgereikt. En CFE heeft hem gekregen! De Belgian Building Awards is een gezamenlijke organisatie van de Confederatie Bouw, 'Ik ga Bouwen en Renoveren', Top Construction, de Orde van Architecten en architectura.be. Ze bekroont

realisaties van architecten, opdrachtgevers, studie bureaus en bouwbedrijven.

De Safe4Zero-prijs wordt toegekend aan een bouwbedrijf dat een voorbeeldfunctie heeft op het vlak van de veiligheid. De prijs is gebaseerd op criteria die worden opgesteld door de Confederatie Bouw en door CNAC Constructiv (instituut voor de preventie in de bouwsector). Hij wordt toegekend na een grondige verificatie van onder meer de ongevalsfrequentie, het absentisme wegens arbeidsongevallen, de eventuele ongevallen met dodelijke afloop in de laatste jaren, en de investeringen, opleidingen en certificeringen in het domein van de veiligheid. Deze prijs bewijst dat CFE de veiligheid centraal plaatst, wat ook blijkt uit de campagne 'Veiligheid Beheren', die door de jury sterk werd gewaardeerd.

'Veiligheid Beheren': een intensievere campagne

**De in 2013 gelanceerde campagne
'Veiligheid Beheren' werd in het
voorbij jaar voortgezet en zelfs
opgedreven.**

Deze op het gedrag en de voorbeeldrol van de hiërarchische lijn gebaseerde campagne bevordert een gezamenlijke mentaliteit die naar 'zero ongevallen' streeft. De sessies worden door externe trainers geleid. Ze vinden plaats buiten de lokalen van de onderneming, maar altijd in de aanwezigheid van een lid van het management.

Nieuw in 2014: in België werd de opleiding uitgebreid naar de werfleiders. De op de voorbeeldigheid van het gedrag en de attitude gerichte boodschap is niet veranderd, maar het programma werd aangepast aan de praktijk op het terrein en behandelde onder meer het specifieke aspect van het werken met

onderaannemers. Op het einde van 2014 hadden 700 medewerkers eraan deelgenomen.

Ook bij DEME regels voor de veiligheid op het werk

Medio 2014 heeft DEME de eerste versie van de brochure 'Safe Working Rules' (Regels voor veilig werken) gepubliceerd. Het boekje focust op de activiteiten met hoog risico en bepaalt criteria waar iedereen, ook de onderaannemers die onder de verantwoordelijkheid van DEME werken, zich dient te houden.

De 'Safe Working Rules' vormen een hoeksteen van het beleid voor veiligheid en gezondheid van DEME, dat een veilige, gezonde werkomgeving wil scheppen, in de overtuiging dat elk ongeval kan worden voorkomen. De 'Safe Working Rules' zijn bedoeld om een veiligheidscultuur tot stand te brengen. Aangezien DEME in risicovolle domeinen

De inspanningen voor de veiligheid worden beloond!

Verscheidene bedrijven noteerden in 2014 zero ongevallen: dat geldt onder meer voor de bouwactiviteiten Gebouwen en Multitechnieken. Bovendien liggen bij veel entiteiten (REMACOM, Procool, Nizet Entreprise, CLE...) de frequentiegraad en de ernstgraad ver en zelfs zeer ver onder het gemiddelde voor de sector. De inspanningen van deze bedrijven werden beloond met veiligheids-certificeringen zoals VCA **, VCA *** OHSAS18001, 9001.

actief is, moet de onderneming inspanningen leveren om de risico's te beheren en te beletten dat ze tot ongevallen leiden.

Parallel met de eerste publicatie van de brochure werd een nieuw opleidingsprogramma ontwikkeld. Het vertrekt van de risicovolle activiteiten die in de brochure worden behandeld en richt zich tot het voltallige personeel van DEME. In het vierde kwartaal werden proefsessies georganiseerd en het volledige programma wordt nu uitgevoerd.

Verscheidene bedrijven van de groep CFE organiseerden ook een veiligheidsdag in 2014.

Veiligheidsprestaties bij DEME

De statistieken tonen dat de inspanningen van de laatste jaren effectief geweest zijn. In de loop van 2014 verbeterden de veiligheidsprestaties eens te meer. Het aantal ongevallen met werkverlet daalde met 23% tegenover 2013. De totale daling in de vijf voorbije jaren bedraagt 85%. Toch blijft elk ongeval met werkverlet onaanvaardbaar. DEME werkt hard om lessen uit deze ongevallen te trekken en hun herhaling te voorkomen.

De veiligheidsprestaties werden met verscheidene prijzen bekroond. Zo ontvingen zowel het Australische team van het project Wheatstone als het Vietnamese team van het project Soai Rap de 'Safety Subcontractor of the Month Award', als beloning voor een miljoen gewerkte uren zonder ongeval met werkverlet. In Doha (Qatar) kreeg het projectteam in 2014 het diploma voor de beste 'Kwaliteitsprestatie van een aannemer' in het New Port Project. En in

Panama werd de onderneming bekroond voor haar uitstekende en constante kwaliteitsprestaties in het project voor onderhoudsbaggerwerken.

De veiligheidsopleiding is alomtegenwoordig in de entiteiten van de Groep

Binnen de bedrijven worden tal van veiligheidsopleidingen georganiseerd: specifieke technische opleidingen voor machine-operators, elektriciens, werkzaamheden in besloten ruimten, hoogte-werk, het stuwen en de behandeling van lasten enz.

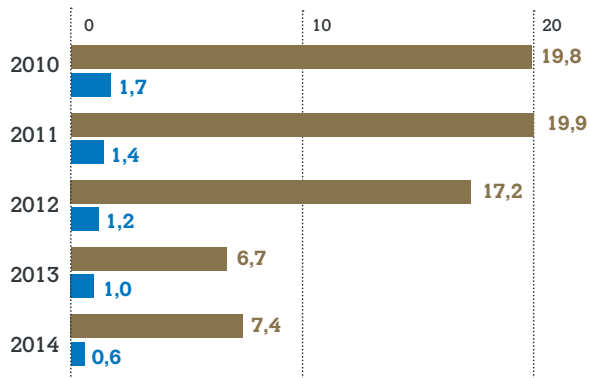
Bij DEME blijkt dit uit de brede waaier van standaard veiligheidsopleidingen voor zowel het walpersoneel als de bemanningsleden. Deze opleidingen sensibiliseren voor de veiligheidsmaatregelen en voor de eerbied voor het milieu. In de vijf laatste jaren zijn tal van initiatieven genomen en werd vooral de nadruk gelegd op de nieuwe veiligheidscultuur en het trekken van lessen uit ongevallen.

De meer algemene opleidingen zijn gericht op het gedrag en de bewustmaking voor de veiligheid. Verscheidene bedrijven van de Groep hebben ook een 'Safety Day' ingevoerd. DEME organiseerde in 2014 opnieuw een DEME Safety Moment Day. Alle operationele eenheden op alle continenten werden erbij betrokken. De veiligheidsdag mikte op de sensibilisering van het personeel voor de problematiek van de ongevallen/verwondingen van de handen. De campagne omvatte een toolboxmeeting in elke vestiging, op elk schip en in elk kantoor, gevolgd door een inspectieronde.

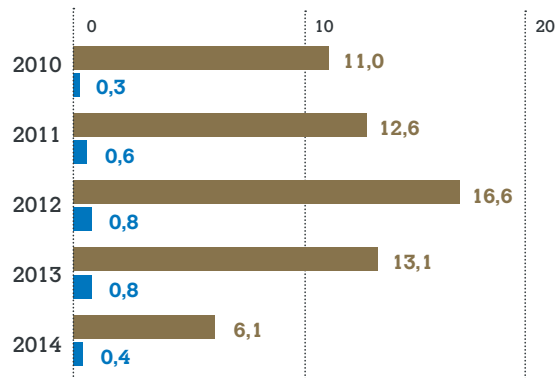

TABEL MET DE FREQUENTIEGRAAD EN DE ERNSTGRAAD

Bouw

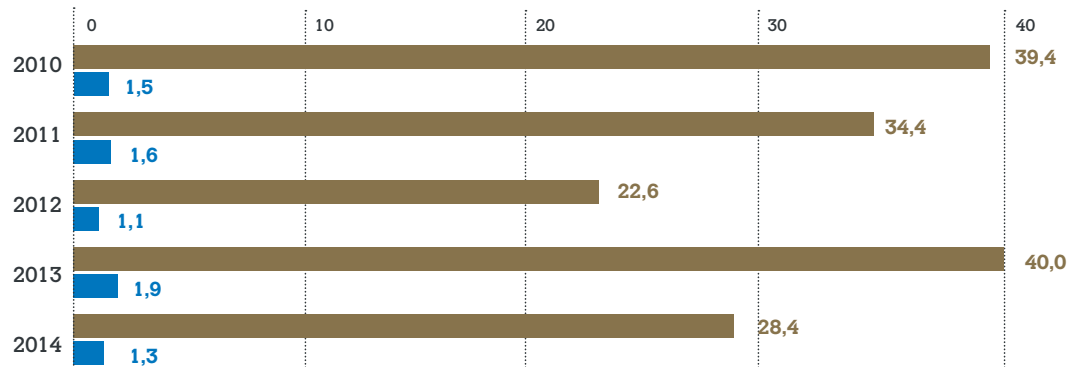
Multitechnieken

Baggerwerken en milieu

Spoorinfra

Sociale indicatoren

Medewerkers per pool

In %	DEME aan 100%	Contracting	Groep & Concessies	Immo	Totaal CFE (DEME 50%)	Totaal
2012	4.080	3.579	88	66	5.773	0
2013	4.370	3.805	91	44	0	8.310
2014	4.264	3.634	78	45	0	8.021

Medewerkers volgens statuut

2014	Arbeiders	Bedienden	Totaal
DEME	2.040	2.224	4.264
Contracting	2.133	1.501	3.634
Groep & Concessies	2	76	78
Immo	0	45	45
Totaal CFE	4.175	3.846	8.021

Medewerkers per type contract

	Contracten van onbepaalde duur	Contracten van bepaalde duur	Werk & studies	Totaal
2012	5.313	452	8	5.773
2013	7.194	1.108	8	8.310
2014	6.727	1.285	9	8.021

De opleidingen geven de medewerkers de kans om hun competenties voortdurend te optimaliseren.

EEN RUIME WAAIER VAN OPLEIDINGEN

De opleiding en de ontwikkeling van de medewerkers zijn sinds lang prioriteiten van het humanresourcesbeleid van de Groep CFE. Algemene opleidingen, zoals leadership & coaching voor leidinggevenden, en technische opleidingen voor de verschillende beroepen geven de medewerkers de kans om hun competenties doorlopend te optimaliseren. Ze zijn natuurlijk ook enorm belangrijk in termen van innovatie.

Sterk gewaardeerd: de opleiding voor jonge projectleiders in de bouw

Kennis overdragen, ervaring en knowhow delen

Deze in 2013 gestarte opleiding is verdeeld over 18 maanden, met één dag per maand. Verscheidene specialisten dragen hun kennis over aan jonge (toekomstige) projectleiders. Een goede manier voor doorgewinterde 'veteranen' om hun kennis te delen!

Enkele van de behandelde thema's: een team leiden, werken plannen en uitvoeren, met leveranciers onderhandelen, bestekprocedures, bekistingsmaterieel, juridische en contractuele aspecten, nieuwe technologieën enzovoort. 36 jonge medewerkers van de Groep CFE hebben deze opleiding met veel enthousiasme gevolgd.

Opleidingen in projectbeheer bij DEME

De gespecialiseerde cursussen in projectbeheer (DEME 2020) van DEME werden

Leeftijdspiramide

	2012	2013	2014
< 25	410	617	549
26-30	811	1.332	1.159
31-35	832	1.287	1.249
36-40	762	1.154	1.114
41-45	834	1.158	1.083
46-50	785	1.082	1.112
51-55	630	849	834
56-60	534	581	644
> 60	175	250	277

Anciënniteit

	2012	2013	2014
< 1	975	1.690	982
1-5	1.981	2.719	2.831
6-10	1.029	1.573	1.871
11-15	675	954	903
16-20	354	465	495
21-25	387	479	499
> 25	372	430	440

Mannen / vrouwen

	Bedienden (M)	Bedienden (V)	Arbeiders	Arbeidsters
2012	1.976	635	3.133	29
2013	4.188	886	3.179	57
2014	2.946	900	4.144	31

in 2014 voortgezet. Deze opleidingen van een week vinden gewoonlijk driemaal om de twee jaar plaats. Aangezien de projecten voortdurend omvangrijker en complexer worden, is een kwaliteitsvol projectbeheer essentieel voor hun succes. Deze opleidingen helpen om het potentieel van de toekomstige projectleiders te ontwikkelen en hen voor te bereiden op een loopbaan in situ.

Opleiding Leadership & Coaching

De kunst van het leiden en motiveren van een team

De eerste fase van de opleiding vond plaats in 2012 en richtte zich tot de managers. Elk jaar spreekt ze medewerkers met andere functies aan. In 2014 was het de beurt aan de werfverantwoordelijken om hun technische kennis te verrijken met een opleiding in de menselijke aspecten van het leiden en motiveren van een team.

De technische opleidingen

Altijd beter gekwalificeerd

Er worden tal van opleidingen voor de arbeiders georganiseerd, zowel in de veiligheid als in de technische aspecten die rechtstreeks verband houden met hun vak. Deze door CFE georganiseerde opleidingen worden door externe organismen verzorgd, samen met het Fonds voor de Vakopleiding in de Bouwnijverheid, dat met diverse opleidingscentra werkt.

De opleiding bij DEME: altijd hogere normen

DEME hecht het grootste belang aan de persoonlijke ontwikkeling en de verbetering van de competenties van haar medewerkers, met opleidingen die hen in staat stellen de hoge normen die het bedrijf nastreeft te bereiken en in stand te houden. Er worden dan ook veel

opleidingen gegeven, zowel voor nieuwkomers als voor ervaren projectmanagers.

De meeste opleidingen voor de bemanningen van de baggerschepen leggen de nadruk op de veiligheid en uiteraard de naleving van alle internationale zeevaartreglementen. De programma's worden doorlopend bijgewerkt.

Een nieuwe simulator

Een belangrijk initiatief in 2014: DEME heeft in een nieuwe simulator geïnvesteerd die speciaal ontworpen is om medewerkers voor te bereiden op het werk op baggerschepen. De in Zwijndrecht geïnstalleerde simulator is een nauwkeurige replica van de brug van een baggerschip. Beginnende, intermediaire of zeer ervaren medewerkers kunnen hem gebruiken om te experimenteren met het werk aan boord. Resultaat: de medewerkers arriveren goed opgeleid en geoefend op de site, wat natuurlijk een voordeel is voor de klanten. Deze nieuwe

Absenteïsme

	2012	2013	2014
Aantal dagen afwezigheid wegens ziekte	73.136	60.021	75.695
Aantal dagen afwezigheid wegens arbeidsongeval	6.300	7.233	4.265
Aantal dagen afwezigheid wegens ongeval op de weg naar/van het werk	386	250	129
Aantal dagen afwezigheid wegens beroepsziekte	0	0	163
Aantal gewerkte dagen	1.627.676	2.427.242	1.967.126
Afwezigheidsgraad	4,90 %	2,78 %	4,08 %

Opleiding

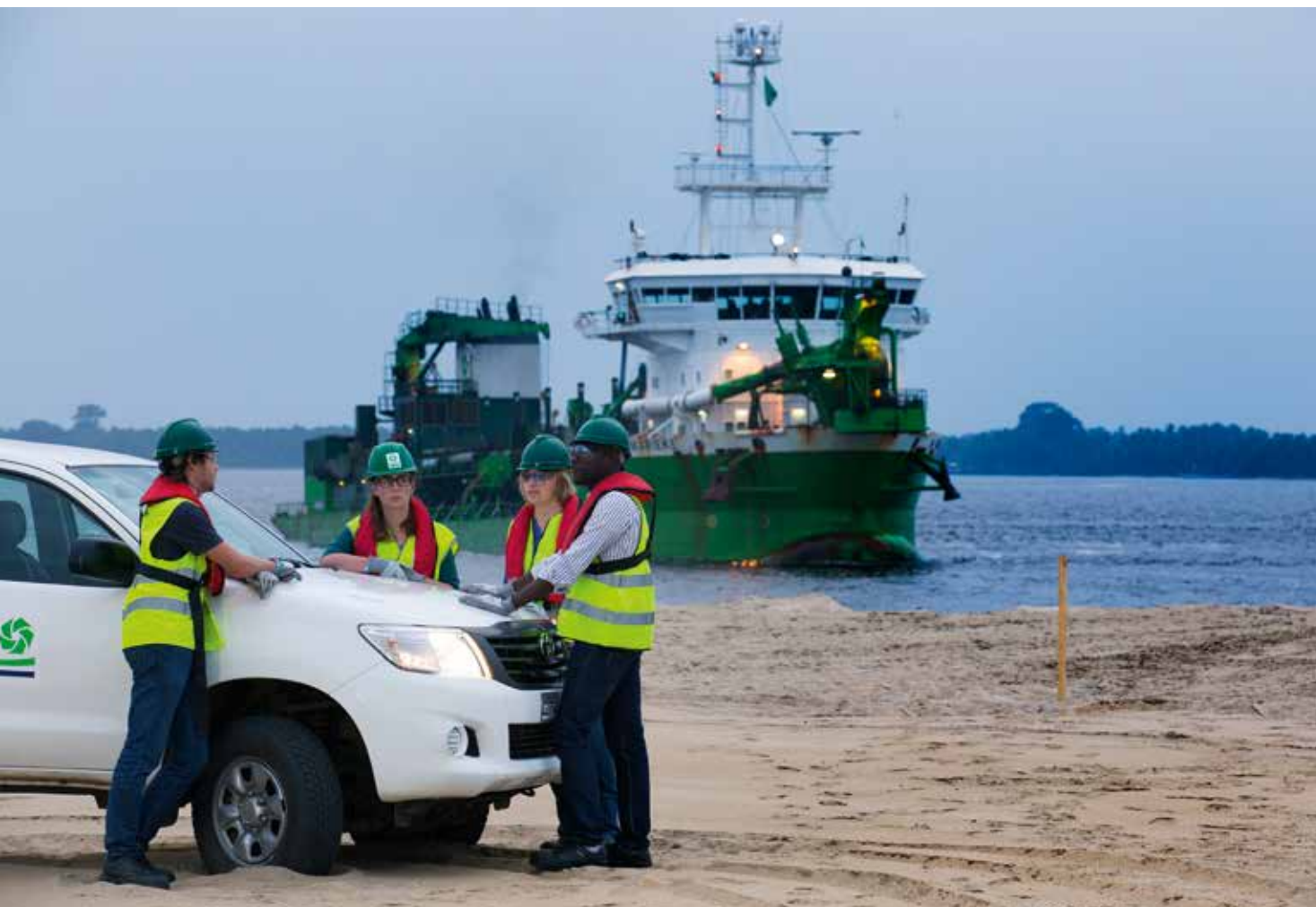
In aantal uren per soort opleiding	Totaal 2013	Totaal 2014	Mannen	Vrouwen
Technieken	50.070	49.736	47.464	2.272
Hygiëne en veiligheid	73.416	59.590	56.982	2.608
Omgeving	1.829	2.251	2.055	196
Management	7.028	15.574	13.371	2.203
Informatica	8.139	9.843	6.486	3.357
Adm/Boekh/Beheer/Jur.	8.104	11.255	6.268	4.987
Talen	2.821	2.584	2.052	532
Diversiteit	16	18	18	0
Andere	6.788	5.970	4.600	1.370
Totaal	158.211	156.821	139.296	17.525

aanwinst vult de bestaande simulators van DEME in Zeebrugge en het noorden van Frankrijk aan.

Een ander belangrijk gebeuren in 2014 was de start op wereldschaal van opleidingen die aangepast zijn aan de nieuwste eisen van de STWC-conventie (Standards of Training, Certification & Watchkeeping). Alle teams – bijna 2.000 mensen – zullen in de drie volgende jaren worden 'bijgeschoold'.

DEME heeft in 2014 ook de opleidingen voor offshore projecten (met OPITO-certificering) en projectmanagement voortgezet. Dit jaar zullen bovendien opleidingen in risicobeheer van start gaan. Ten slotte werkt het bedrijf aan een specifiek opleidingsprogramma voor leadership en ontwikkelt het diverse opleidingsmodules in de vorm van e-learning.

PERSONEELS- BESTAND EN AANWERVING: MOOIE KANSEN ONDANKS EEN LICHTE DALING

Beperkte evolutie van het personeelsbestand

Het globale aantal medewerkers is licht gedaald.

In de bouwactiviteiten is het aantal arbeiders afgenomen tegenover vorig jaar, zowel internationaal als in de Benelux. Anderzijds zijn er iets meer bedienden, vooral vanwege de internationale activiteiten.

Bij de in de multitechnieken en spoorinfra actieve bedrijven valt het aantal arbeiders en bedienden licht terug. Hier

moet men echter rekening houden met de impact van de verkoop van de wegendivisie van Aannemingen Van Wellen op de cijfers.

In de andere polen van de Groep was er geen significante evolutie van de personeelsaantallen.

Rekening houdend met het vertrek en de komst van medewerkers (los van de baggeractiviteit werden 136 bedienden en 135 arbeiders aangeworven), valt het totale personeelsbestand licht terug, vooral op het niveau van de arbeiders.

DIVERSITEIT IS BELANGRIJK!

Afwijzing van elke vorm van discriminatie

CFE en DEME hechten vanouds veel belang aan de diversiteit.

Dat blijkt bijvoorbeeld uit het 'Diversiteitslabel' van het Brussels Gewest, dat in 2012 werd verkregen en in 2014 nog altijd van toepassing was. Voor de aanwerving wordt uitsluitend rekening gehouden met de bekwaamheid: mannen en vrouwen met dezelfde competenties hebben dezelfde kansen.

Dit streven komt ook tot uiting in de andere aspecten van de diversiteit, zoals de toegang tot opleidingen, de promoties, de mobiliteit enzovoort, ook betrekking tot senioren, mensen met een migratieachtergrond of medewerkers met een handicap.

Sedert vele jaren voert de CFE-groep een concreet beleid voor duurzame ontwikkeling.

Het politiekantoor van Charleroi: spectaculair ... en passiefl!

De prachtige blauwe cilindrische toren naar een ontwerp van Jean Nouvel en MDW Architecture werd in november 2014 ingehuldigd. Een prestigieuze referentie voor CFE en zijn entiteiten BPC Hainaut, CFE Brabant, Druart, Nizet Entreprise en be.Maintenance.

Dit uitzonderlijke bouwwerk beantwoordt aan de vereisten van het passieflabel voor duurzaam bouwen. Tot het project behoorde ook – op dezelfde site – de renovatie van de mooie oude stallen tot zeer-lage-energiegebouwen. Het geheel maakt het voorwerp uit van een PPS die CFE wist binnen te halen, inclusief het onderhoud gedurende 25 jaar. De cel duurzame ontwikkeling van CFE concipieerde het volledige energiesysteem van de gebouwen, raamde de werkingskosten over een periode van 25 jaar en ondersteunde de coördinatie van de technische studies.

MILIEUVERANTWOORDELIJKHEID

Bouwen aan een duurzame toekomst op lange termijn

Sedert vele jaren voert de CFE-groep een concreet beleid voor duurzame ontwikkeling. Het engagement van CFE op dit vlak blijkt zowel uit de eigen werking van de groep als uit de projecten die binnen de verschillende entiteiten worden ontwikkeld. Nochtans is de groep actief op een markt waar de ambitie om duurzaam te werken vaak op de grenzen van de budgettaire middelen botst.

Overheidsadministraties mogen dan al bijzonder veel aandacht tonen voor de duurzaamheid van gebouwen, ze gaan nog altijd op zoek naar de meest voordelige offertes. Deze trend is ook merkbaar op de kantoormarkt: bij elk nieuw project wordt scherp toegezien op de duurzaamheidsvereisten (isolatie, laag energieverbruik, ...). In de sector van de residentiële woningbouw is dit veel minder het

geval omdat in de meeste gezinnen het budget primeert op de duurzaamheid. Deze trend wordt nog versterkt door de daling van de energieprijzen. De groep moet zijn beleid voor duurzame ontwikkeling dus op lange termijn geleidelijk mee laten evolueren op het ritme van de veranderende vraag, zonder daarbij de rentabiliteit uit het oog te verliezen die onontbeerlijk is voor de voortzetting van zijn activiteiten.

CFE beperkt ook zijn eigen energieverbruik: het engagement van de groep blijkt ook zeer concreet uit de eigen werking.

In dit kader zorgt de cel duurzame ontwikkeling onder meer voor de invoering van een strategie om het verbruik geleidelijk te verminderen. En deze strategie lijkt vruchten af te werpen: op vijftien jaar tijd is het verbruik op de hoofdzetel van de groep met meer dan 55% gedaald! Dit jaar werden nog bijkomende maatregelen genomen in verband met het ventilatiesysteem van de parkeergarages en de verlichting.

Sedert verscheidene jaren vestigt een jaarlijkse milieubalans bovendien de aandacht op de geboekte resultaten en de geleverde inspanningen om het energieverbruik terug te dringen. In 2014 ontwikkelde het departement een softwareprogramma dat de opstelling van een milieubalans vereenvoudigt.

DEME toont bij zijn verschillende activiteiten aandacht voor milieubescherming

Klaarstaan voor uitdagingen van wereldformaat voor een duurzame toekomst

De visie van DEME bestaat erin om gronden beschikbaar te maken voor een duurzame toekomst en oplossingen aan te dragen voor de grote uitdagingen in de wereld. De groep verbindt zich er daarom toe om bij zijn activiteiten volgens de strengste ethische, morele, persoonlijke en professionele normen te werken, in overeenstemming met alle geldende wetten, reglementen, policy's

en procedures. In die optiek ontwikkelde DEME een reeks normen die op al zijn operationele eenheden en dochterondernemingen overal ter wereld van toepassing zijn. DEME verwacht ook van zijn leveranciers, onderaannemers en partners dat ze volgens deze normen werken.

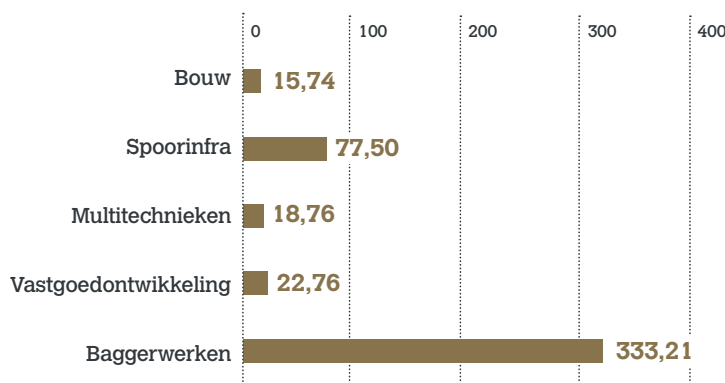
Een naar behoren gekwantificeerde ecologische voetafdruk

De broeikasgasemissies van DEME worden gekwantificeerd en verwerkt in rapporten die conform de ISO 14064-1-norm worden opgesteld. Deze rapporten worden geverifieerd door Lloyd's Register Quality Assurance. Ze gaan over de activiteiten van DEME in de wereld enerzijds, en in België en Nederland anderzijds.

Michel Guillaume CFE

CO₂-UITSTOOT GERELATEERD AAN DE OMZET (GRAM/EURO)

DEME wil zijn energie-efficiëntie tegen 2022 met 7% verbeteren (ten opzichte van 2011).

Tal van initiatieven voor een lager energieverbruik

Het programma rond broeikasgassen en energie heeft al een aantal verbeteringsinitiatieven opgeleverd die tot stand kwamen via DRIVE (DEME's Resolve on Innovation and Value Engineering), naast innoverende oplossingen om brandstof te besparen die de in 2012 opgerichte Fuel Efficiency Task Force bedacht. Deze werkgroep doet permanent onderzoek naar vernieuwende middelen om energie en brandstof te besparen. In 2014 werden verscheidene initiatieven voorgesteld waaronder tests voor antifoulingverven, een correcte meting van het brandstofverbruik, alternatieve brandstoffen en additieven, en een verlaging van de vaarsnelheid. Al deze maatregelen worden

toegelicht in het Energy Action Plan van DEME.

DEME wil zijn energie-efficiëntie tegen 2022 met 7% verbeteren (ten opzichte van 2011). Het gaat daarbij om de eigen rechtstreekse emissies, maar ook om onrechtstreekse emissies afkomstig van het verbruik van aangekochte elektriciteit. Tot nu toe is DEME erin geslaagd om zijn jaarlijkse doelstelling inzake energie-efficiëntie (0,7%) te halen.

Voor wat de andere onrechtstreekse emissies betreft van de schepen die niet aan de groep toebehoren of buiten zijn controle vallen, verbindt DEME zich ertoe om de energie-efficiëntie op vergelijkbare wijze te verbeteren. Het lanceerde al twee proefprojecten met zijn entiteiten DBM en GeoSea.

Innovatie en ecologie gaan hand in hand

DEME investeert fors in innovatie en heeft altijd middelen en enthousiaste mensen ingezet in de R&D-sector. Innovatie draagt rechtstreeks bij tot de groei van de groep en is zonder enige twijfel de voornaamste reden van de wereldwijde expansie van DEME.

R&D is een multidisciplinair werkgebied dat een nauwe samenwerking vereist tussen de sites, de schepen en de hoofdzetel, maar ook tussen het studiebureau, de projectbeheerteams, de technische departementen en het departement Research, Methodology, Production and Engineering. Deze geïntegreerde benadering maakt structureel deel uit van het DEME Central Competence Centre.

In de loop van 2014 heeft deze multidisciplinaire filosofie ten aanzien van R&D op verscheidene domeinen tot vooruitgang geleid:

- nieuwe ecologische schepen: Apollo en Living Stone, de twee nieuwste schepen die voor de offshore-energiemarkt werden besteld, zijn namelijk uitgerust met zonnepanelen, windturbines, warmteterugwinningssystemen en dual fuel-motoren die het brandstofverbruik zo laag mogelijk moeten houden. Deze schepen zullen een Groen Paspoort en een Clean Design-notatie krijgen.
- het Blue Mining-project waarvan DEME één van de voornaamste industriële partners is, moet de beste

technische oplossingen ontwikkelen om mineralen in diepzeewateren (tot op 6.000 m) te lokaliseren, te beoordelen en op een precieze en economisch rendabele manier te ontginnen.

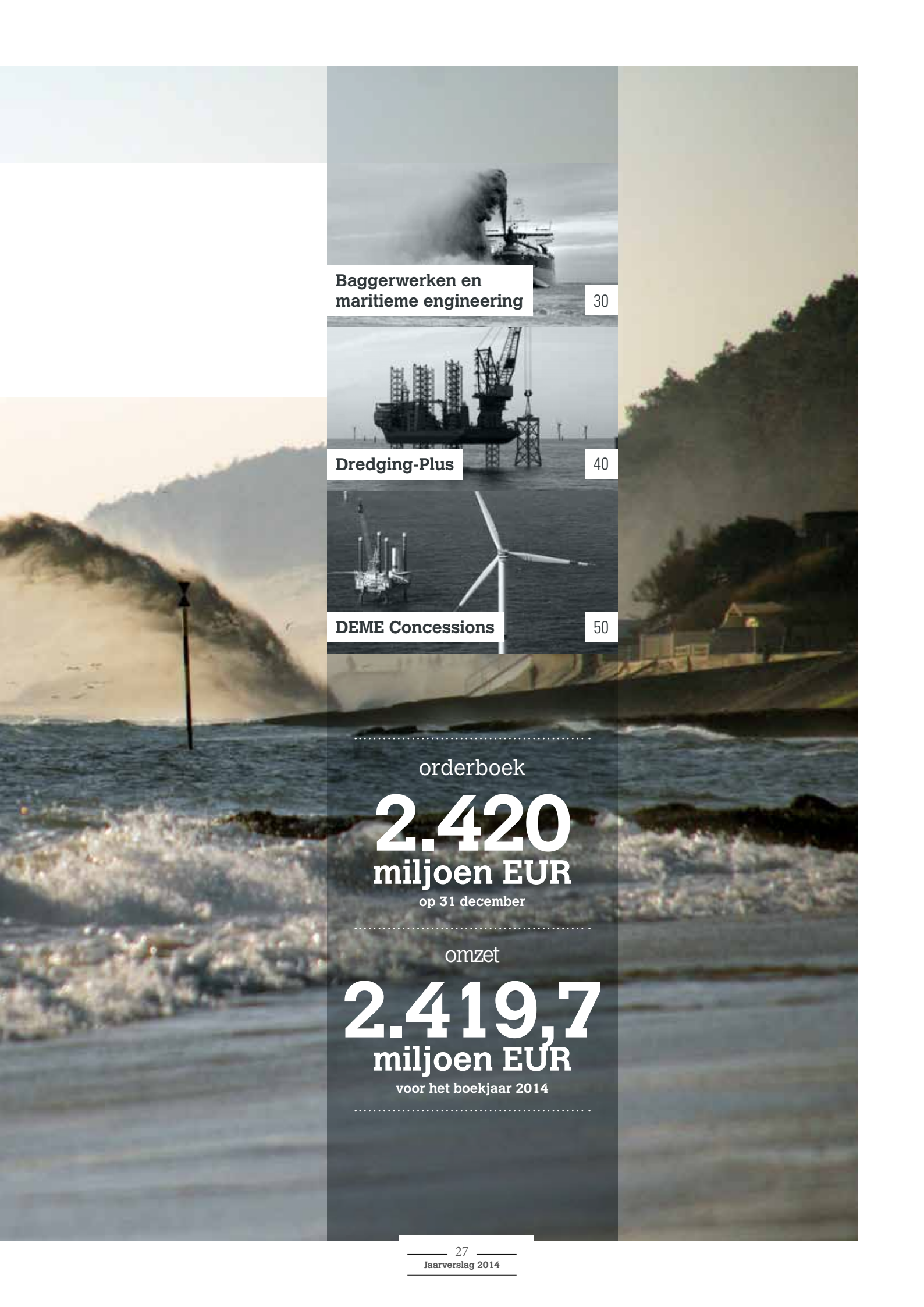
- het MIDAS-project (Managing Impacts of Deep Sea Resource Exploitation), waarbij DEME ook betrokken is als partner, brengt experts op het vlak van diepzeebiologie, ecologie, oceanografie, geologie en geochemie samen met onder meer specialisten op het vlak van sociale wetenschappen, juridische experts, vertegenwoordigers van de mijnbouwsector en politieke besluitnemers om de potentiële milieu-impact van diepzeewinning te beoordelen en aanbevelingen te formuleren met

betrekking tot de beste manier om deze impact onder controle te houden.

- de ontwikkeling en inwerkingstelling van het EcoPLUME-systeem: dit systeem werd twee jaar geleden geïmplementeerd en biedt de mogelijkheid om baggerwerkzaamheden elke dag zo te plannen dat de naleving van de criteria inzake waterkwaliteit op elk moment gegarandeerd is.

Baggerwerken en milieu

**Baggerwerken en
maritieme engineering**

30

Dredging-Plus

40

DEME Concessions

50

.....
orderboek

2.420
miljoen EUR

op 31 december

.....
omzet

2.419,7
miljoen EUR

voor het boekjaar 2014
.....

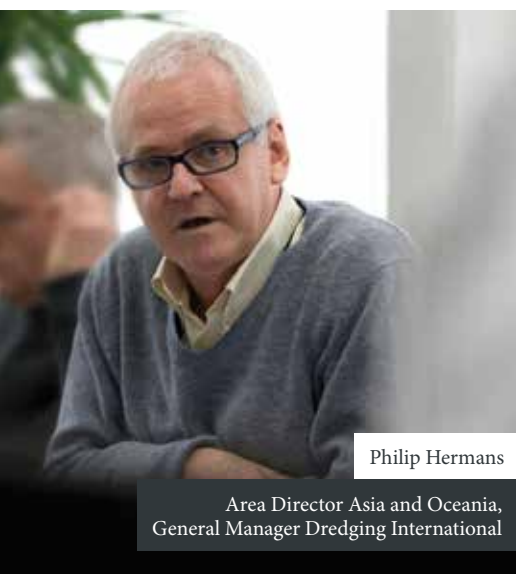
Management team DEME

Alain Bernard
Chief Executive Officer

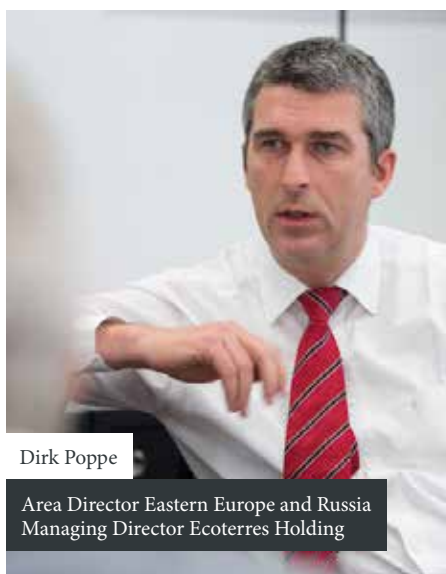

Els Verbraecken
Chief Financial Officer

Philip Hermans

Area Director Asia and Oceania,
General Manager Dredging International

Dirk Poppe

Area Director Eastern Europe and Russia
Managing Director Ecoterres Holding

Eric Tancre

Area Director North Europe

Tom Lenaerts
Chief Legal Officer

Harry Mommens
Human Resources Manager

Luc Vandenbulcke
Deputy Chief Operating Officer
Managing Director GeoSea

Hugo Bouvy
General Manager Tideway

Bart Verboomen
Director Technical Department

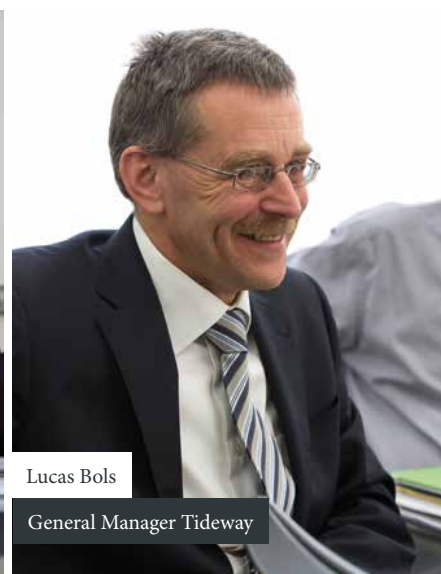
Martin Ockier
Area Director Benelux

Pierre Potvliege
Area Director Indian Subcontinent

Theo Van De Kerckhove
Chief Operating Officer

Lucas Bols
General Manager Tideway

Lieven Durt
Director QHSE-S & Communications

Pierre Catteau
Area Director Mediterranean,
South and Middle Americas

Bernard Paquot
Area Director Middle East

Baggerwerken en maritieme engineering

Europa

In België en Nederland werden verschillende grote projecten opgeleverd of verder uitgevoerd.

Een aantal langlopende onderhoudscontracten en belangrijke contracten voor droog grondverzet zorgden voor een hoog activiteitsniveau in de Benelux-markt in 2014. Ook de vooruitzichten voor de toekomst zijn positief, aangezien meerdere grotere infrastructuurprojecten naar verwachting in 2015 het startsein krijgen.

In België werden de twee langdurige onderhoudsbaggercontracten voortgezet, met name in de Schelde en de toegangskanalen naar de Antwerpse sluizen en in de haven van Zeebrugge en de drukke scheepvaartroutes langs de Belgische kust. Nog in Antwerpen gaan de werken voort aan de derde fase van het contract voor de renovatie van een 1,3 km lange strook van de PSA-containerterminal. DEME beschermt de Noordzeeterminal tegen erosie door de aanlegplaatsen te verdiepen en de kaaimuur te vernieuwen. Dit project startte begin februari 2014 en zal midden 2015 aflopen.

Het stijgende zeeniveau maakt van de bescherming van de kusten een prioriteit. Een belangrijk lopend project is

DEME ontwikkelt haar activiteiten in de vijf continenten.

het Waterdunenproject van 290 ha in Breskens, **Nederland**. Het behelst de verbetering van de kustverdediging en de ontwikkeling van een nieuw natuur- en recreatiegebied. Deze opdracht moet eind 2015 afgewerkt zijn. Niet ver daarvandaan voert DEME een project uit van 11 miljoen m³ voor strandwinning en strandsuppletie in opdracht van de Nederlandse overheid. Dit project van vier jaar is nu ongeveer halfweg.

Daarnaast vonden in 2014 werken voor strandsuppletie plaats in Wenduine, Middelkerke, Knokke-Heist en Oostende, in België. De aanleg van het grote overstromings- en natuurgebied in de Hedwigepolder vordert goed. Naar verwachting wordt dit project tegen eind 2015 voltooid.

Dredging International (DI), in joint venture met de Vries & van de Wiel, sleepte ook een ontwerp- en bouwcontract in de wacht voor kustbeschermingswerken op 7 locaties in de Ooster- en Westerschelde.

In de haven van Antwerpen zetten Dredging International en DEME Environmental Contractors (DEC) de exploitatie van 'AMORAS' voort, de grote mechanische ontwateringsinstallatie voor baggerspecie, onder een 15-jarig contract.

Via dochteronderneming de Vries & van de Wiel – Kust & Oeverwerken werden de werken gestart voor de ontwerp- en bouwopdracht voor de herontwikkeling van het Julianakanaal in Nederland. Het project Botlek Tank Terminal in Rotterdam, werd mid-2014 voltooid.

Nog in Nederland heeft DEME recent een reusachtige civiele-bouwopdracht in Amsterdam voor de Nederlandse overheid voltooid. Het bedrijf was in een joint venture verantwoordelijk voor de bouw van de tunnel en de geul van de Tweede Coentunnel, een tunnel van 500 meter onder het Noordzeekanaal. Daarnaast moest de bestaande tunnel gerenoveerd worden. De joint venture kreeg ook het 30-jarig onderhoudscontract toegekend. Dit project omvatte de constructie van de tunnelelementen in de regio Rotterdam en het verslepen van deze elementen over de zee naar Amsterdam.

Voor het prestigieus contract van het Suezkanaal werden zes cutterzuigers en twee hopperzuigers samen met de nodige hulptuigen onmiddellijk gemobiliseerd.

België, de thuismarkt van DEME, blijft de kern van zijn R&D-inspanningen. DEME werkt momenteel aan een baanbrekend en uniek initiatief voor een kunstmatig eiland in de vorm van een atol – iLand – voor de Belgische kust, dat gebruikt zal worden voor de stockage van duurzame energie.

Mooi herstel van DEME in het Middellandse Zeegebied

Hoewel het Middellandse Zeegebied lijdt onder een economische terugval als gevolg van economische en politieke factoren in Zuid-Europa, zag DEME zijn activiteiten in de tweede helft van 2014 aanzienlijk toenemen.

Eén contract beheerste ongetwijfeld alle krantenkoppen, dat voor het Suezkanaal. Midden oktober sleepte een consortium onder leiding van DI en Great Lakes Dredge & Dock Company – waarin DI een aandeel van 75% heeft – een prestigieus contract van de Suez Canal Authority ter waarde van US\$

540 miljoen in de wacht om de westelijke tak van het Suezkanaal ter hoogte van Great Bitter Lake (Deversoir Reach en Kabreet Reach - Lot No. 6) te verdiepen en te verbreden. Die werken omvatten de verdieping van het Suezkanaal tot een diepte van 24 m over een lengte van 25 kilometer. Zes cutterzuigers en twee hopperzuigers werden samen met de nodige hulptuigen onmiddellijk gemobiliseerd voor het project.

Elders, in Piombino, Italië, zal een staalfabriek opnieuw worden geactiveerd. Het baggerproject in Piombino startte in augustus en werd eind 2014 voltooid.

In Livorno, in het kader van een havenuitbreiding, moest DEME de dijk voor de toekomstige aanvalzone bouwen. Deze werken werden eind 2014 afgerond. Ten slotte voerde SIDRA in een joint effort met DEME Environmental Contractors (DEC) onderhoudsbaggerwerken uit in Pescara, met baggeractiviteiten, speciale opspuitwerken en de behandeling van verontreinigde bodems.

In Noord-Afrika was Dredging International betrokken bij de finale droogleggingswerken in de nieuwe haven van Tanger (Tanger Med 2) in Marokko. In Algerije startte het bedrijf zijn onderhoudsbaggerwerken in Annaba in november; dit project zal naar verwachting begin 2015 worden afgerond.

Noord- en West-Europa: een sterke aanwezigheid en knappe vooruitzichten

In Duitsland werkte Nordsee aan verschillende onderhoudscontracten voor rivieren, waaronder een waterinjection-baggerproject. Eind vorig jaar sleepte het de aanbesteding van een groot onderhoudscontract langs de Weser in de wacht.

In een consortium werden de onderhoudswerken langs de Elbe tussen Hamburg en Cuxhaven voortgezet, met behulp van waterinjectie. Dit is een tweejarig contract dat loopt tot mei

2015. Ondertussen werkt Nordsee aan de verdieping van de Industriehaven in Bremen. De haven werd uitgebaggerd van 10 m tot 11 m, zodat hij in de toekomst steeds grotere schepen kan ontvangen. Dit project startte aan het begin van het jaar en werd voltooid in augustus. Daarnaast voerde Nordsee in de eerste helft van het jaar onderhoudsbaggerwerken uit langs de Rijn om ervoor te zorgen dat de havens bereikbaar blijven.

Nordsee won een nieuw tweejarig onderhoudscontract voor de Weser, dat start in 2015. Dit project, dat wordt uitgevoerd in een joint venture, heeft als bedoeling om de havens van Bremerhaven en de havens langs de rivier over een afstand van 90 km bereikbaar te houden.

Ondanks de economische terugval in Frankrijk werkte Société de Dragage International (SDI) er aan verschillende baggercontracten, en tekende het onlangs twee contracten voor projecten op het eiland Réunion in de Indische Oceaan.

SDI was zeer actief in de context van de verdieping van de Seine (fase 2) voor de haven van Rouen. In een eerste fase in 2012 was SDI betrokken bij het baggeren van de monding om een betere beschikbare vaardiepte te garanderen. Binnen dit project kreeg SDI een tweede contract om bijzonder hard grind rond het Courvalgebied te baggeren. Dit deel van het project werd afgerond in december. SDI baggerde, in samenwerking met DBM, het grind en sloeg het op het land op, zodat de Grand Port Maritime van Rouen het kon verkopen aan de bouwsector, een mooi voorbeeld van hergebruik van baggerspecie.

Als onderdeel van een ander onderhoudsproject in Bayonne voert SDI jaarlijks twee campagnes uit om de vereiste vaardiepte in de Adour te garanderen. Het gebaggerde zand werd hergebruikt voor de versterking van de nabijgelegen stranden. Deze campagne loopt verder in 2015. Ondertussen zorgt SDI er in

Gravelines voor dat de haven bereikbaar blijft.

In een joint venture met DEC, een ander lid van de DÔME Group, voert SDI een baggercampagne uit voor de ontwatering, uitdroging en sanering van verontreinigde sedimenten voor de haven van Duinkerke.

SDI kreeg van de Grand Port Maritime de La Réunion een nieuwe opdracht voor de uitbreiding van Port Est op het eiland Réunion. In dit project zal het westelijke dok worden uitgebreid en verdiept. Dit project is de tweede fase van de havenuitbreiding – SDI werkte ook aan de eerste fase in de periode 2006-2008. Daarnaast speelt SDI een rol bij de bouw van de Nouvelle Route du Littoral, een kustweg van 12 kilometer.

SDI speelt, samen met OceanfLORE, een joint venture tussen DÔME en IHC Merwede, ook een voortrekkersrol in de ontwikkeling van diepzee-mijnbouw, waarbij het een speciaal toestel

**DIAP werkt
al sinds 1995
ononderbroken
aan de landwinning
voor Jurong Island,
te beginnen
met hun eerste
samenvoeging
van natuurlijke
eilanden tot aan de
recente Fase 4 en
de drooglegging
van Tuas View B.**

ontwikkelt – de Nodulier 2022 – voor diepzee-mijnbouw in diepten van meer dan 4.000 m. SDI en OceanfLORE werden onlangs geselecteerd voor een innovatie-subsidie van de Franse overheid voor de ontwikkeling van deze apparatuur.

In het Verenigd Koninkrijk betekende 2014 een mijlpaal voor DEME omdat het enorme vijfjarige London Gateway containerterminalproject tegen het einde van het jaar geleidelijk werd afgebouwd.

Deze TEU-faciliteit van 3,5 miljoen, die zes diepe ligplaatsen langs de Thames zal aanbieden, is een van de grootste Europese projecten die Dredging International ooit realiseerde.

Het andere belangrijke Britse project van Dredging International afgelopen jaar was de vijfde en laatste campagne van het strandsuppletieplan Lincshore, ten zuiden van de monding van de Humber. Dit laatste deel van het project voor de Environment Agency werd met succes afgerond. De andere grote gebeurtenis

in het Verenigd Koninkrijk was zonder twijfel de oprichting van een nieuw Brits hoofdkantoor van DEME in de beroemde Londense zakenwijk Canary Wharf. Dit stuurt een duidelijk signaal uit dat DEME zich blijft toespitsen op de Britse markt.

RUSLAND

Koers naar de Noordpool met een vloot van 19 schepen

In Rusland heeft Mordraga in 2014 een vierjarig contract toegewezen gekregen voor de verdieping van het toegangskanaal en de zwaairom van een servicehaven voor de nieuwe LNG terminal op het schiereiland Yamal en het zeekanaal in de Ob Baai, 2500 km ten noordoosten van Moskou.

De werken worden uitgevoerd in opdracht het Russische bedrijf OJSC USK MOST en zullen in verschillende fases worden uitgevoerd over de jaren 2014 tot 2017. Die haven moet hypermoderne

ijsbrekende, LNG-schepen bedienen. Het gas zal vervoerd worden van Yamal naar Europese en Aziatische havens. Eind juli kwam de baggervloot, bestaande uit 19 schepen aan in Sabetta Port en startte er de werken. Tegen midden oktober was de eerste fase beëindigd.

Gezien de specifieke gevoeligheden van het Arctisch gebied, heeft DEME een uitgebreid 'Environmental Management Plan' (EMP) ontwikkeld. Verder is een onafhankelijk milieu-expert ter plaatse geweest om DEME's activiteiten nauwkeurig op te volgen en te evalueren. Hij controleerde de volledige en correcte implementatie van het EMP, monitorde de mitigerende maatregelen inzake waterkwaliteit, de mogelijke aanwezigheid van mariene zoogdieren, mogelijke olieversuiling enz. en valideerde de doeltreffendheid van deze maatregelen.

AZIË

Uitbreiding van het netwerk in de regio Indonesië en Vietnam

In 2014 versterkte Dredging International Asia Pacific (DIAP) zijn positie in thuismarkt Singapore aanzienlijk, terwijl het ook elders in de Aziatische regio opmars maakte.

In **Singapore** werden in maart fasen 3 en 4 van de werken bij de Pasir Panjang Container Terminal met succes voltooid. Daarnaast werd het Jurong Island Westward Extension project voor de Jurong Town Corporation, Singapore's grootste industriële landeigenaar, op snelheid gebracht, waarbij Jurong Island tegen 2018 door middel van 26 miljoen m³ zand 172 hectare in oppervlakte zal toenemen. Deze werken, onder leiding van DIAP en zijn joint venture partner Starhigh Asia Pacific, die onder andere de levering van zand over lange afstand en het uitbaggeren van 7 miljoen m³ in kanalen omvatten, samen met een serie van gespecialiseerde onderaannemers, verlopen volgens plan en verankeren de hoge kwaliteits- en veiligheidsnormen van

DEME in de markt van Singapore. DIAP werkt al sinds het midden van de jaren 1990 ononderbroken aan de landwinning voor Jurong Island, te beginnen met hun eerste samenvoeging van natuurlijke eilanden tot aan de recente Fase 4 en de drooglegging van Tuas View B.

In **Vietnam** werd Fase 2 van het Soai Rap Channel Dredging Project ingehuldigd op 21 juni 2014, wat de succesvolle afronding van dit opmerkelijke project markeerde. Met behulp van sleepzuiger 'Uilenspiegel' en lokale baggerschepen werd het nieuwe Soai Rap navigatiekanaal over een lengte van 54 km tot een diepte van 9,5 m gebaggerd. Sindsdien biedt het kanaal bij de Saigon Premier Container Terminal van DP World in het district Hiep Phuoc van Ho Chi Minh City aanlegplaatsen voor volgeladen schepen van 30.000 DWT en gedeeltelijk geladen schepen van 50.000 DWT aan.

DIAP breidde zijn netwerk in de regio verder uit met de oprichting van een kantoor in Jakarta, Indonesië, dat het bedrijf en de DEME-Groep een permanente aanwezigheid in deze veelbelovende groeiemarkt zal geven.

INDIA & MALEDIVEN

In India was 2014 een behoorlijk druk jaar voor ISD.

Sleepzuiger 'Antigoon' voerde met succes de onderhoudscampagnes van de Dhamra-haven voor en na de moesson uit, terwijl de baggerwerken voor het onderhoud van de Kakinada-zeehaven tijdens de moessonperiode werden voltooid.

ISD voerde eveneens baggerwerken uit in verweerde en opgeblazen rots in de buitenhaven van Vizakhapatnam.

In de Malediven maakte de DEME-groep een grote comeback door de tweede fase voor de landwinning in de wacht te slepen, waarbij 244 hectare worden toegevoegd aan de oppervlakte van het eiland Hulhumale. De succesvolle afronding van de eerste fase, vergelijkbaar in grootte en ook door DEME gerealiseerd tijdens de eerste helft van 2002, heeft in positieve zin bijgedragen tot het behalen van dit contract.

2014 betekende een mijlpaal voor DEME omdat het enorme vijfjarige London Gateway containerterminalproject tegen het einde van het jaar geleidelijk werd afgebouwd.

Op het hoogtepunt van de twee projecten werkten meer dan 650 DEME- werknemers in Australië.

Wheatstone LNG – een nieuwe LNG exporthaven voor offshore gas en het bijhorende toegangskanaal.

OCEANIË

Drukke activiteit van DEME op de Australische markt

De Australische markt hield DEME in 2014 erg druk bezig, omdat twee gigantische baggerprojecten – het Wheatstone LNG-project in Onslow (West-Australië) en de Western Basin LNG-ontwikkeling in Gladstone (Queensland) – voortliepen. Op het hoogtepunt van deze twee projecten werkten meer dan 650 DEME-werknemers in Australië.

Wheatstone LNG – een greenfield LNG exporthaven voor offshore gas en het bijhorende toegangskanaal – startte begin 2012 met de plannings- en engineeringsfase; baggeren begon in mei 2013 en liep heel 2014 voort. Dit is DEME's grootste project ooit, en wordt uitgevoerd door Dredging International Australia (DIAU) in samenwerking met Great Lakes Dredge & Dock. Bechtel is de EPC-contractor voor de Chevron-faciliteit en DIAU is verantwoordelijk voor de baggerwerken, die een volume van 27 miljoen m³ vertegenwoordigen. De bijdrage van DIAU omvatte baggerwerken voor het

toegangskanaal, het manoeuvreergebied en de ligplaatsen. Voor dit gigantische project werden in de loop van de werken meer dan 15 schepen ingezet.

DEME hield streng toezicht op het milieu, met behulp van een adaptief milieumanagementplan. De baggerwerken kunnen indien nodig in realtime aangepast worden om eventuele schade te voorkomen. Alleen voor deze milieuaspecten had DEME een team van 10 specialisten in dienst, en het is dan ook verheugd dat zowel de toezichthouders als de opdrachtgever erg blij waren met de resultaten. DEME is trots dat deze zware milieu-inspanningen voor een uitstekend track record op milieu- en veiligheidsgebied zorgden, zonder incidenten. Deze prestatie werd ook erkend door de klant: DIAU kreeg de 'Safety Excellence Subcontractor Award' voor het bereiken van 4 miljoen uren zonder 'Lost Time Injury'. De fysieke werken zullen naar verwachting begin dit jaar eindigen en het bedrijf zal midden 2015 demobiliseren. Het Wheatstone LNG-complex zal normaal gezien operationeel zijn in 2016.

Het tweede grote baggerproject van DEME in Australië was de Western Basin LNG-ontwikkeling in Gladstone (Queensland). Dit project werd begin 2014 succesvol afgerond – een jaar eerder dan gepland. Het bestond uit baggerwerken voor een exporthaven en vaargeulen voor de aanlegplaatsen voor drie nieuwe LNG-installaties op Curtis Island, die door Bechtel worden gebouwd. De Gladstone Port Authority managet de baggerwerken en is dus klant van DIAU.

In de Western Province van Papoea-Nieuw-Guinea zette cutterzuiger 'Cap Martin' een langdurige opdracht voort om mijnsedimenten in de Fly River te baggeren die worden geproduceerd door de OkTedi goud-kopermijn van OTML. Het baggeren voorkomt overstromingen langs de OkTedi, een rivier die in een ecologisch kwetsbaar overstromingsgebied ligt. De baggerwerken zorgen voor een opmerkelijke verbetering van het ecologisch kwetsbare riviersysteem stroomafwaarts van Bige.

Het New Port Project in Doha, Qatar, is één van de grootste projecten voor DEME.

MIDDEN-OOSTEN

In het Midden-Oosten zorgden twee reusachtige projecten voor een zeer productief jaar.

Het New Port Project in Doha, Qatar, is een van de grootste projecten voor DEME en wordt uitgevoerd via de Middle East Dredging Company (MEDCO), waarbij DEME met twee lokale partners samenwerkt: Qatar Holding, de investeringstak van de regering van Qatar, en United Development Company, een grote beursgenoteerde ontwikkelaar in Qatar.

Een nieuw bekken voor een commerciële haven, evenals een marinebasis en economische zone, worden gebouwd, samen met het toegangskanaal vanaf de open zee. Voor dit project is snelheid essentieel, omdat de nieuwe haven zo snel mogelijk de bestaande haven in het hart van de stad moet vervangen, in het licht van de komende FIFA Wereldbeker die Qatar in 2020 organiseert. Het eerste schip legt normaal gezien aan in juli 2015, zes maanden eerder dan gepland. De omvang

van het project is tamelijk duizelingwekkend: er moet ongeveer 45 miljoen m³ uitgebaggerd worden, vooral hard materiaal dat gebruikt zal worden voor de landwinning van gigantische terreinen, in totaal een oppervlakte van 20 km x 17 km. Op het hoogtepunt waren hier ongeveer 1.600 mensen aan het werk.

Daarnaast kreeg het bedrijf te maken met het baggeren van hard kalksteenmateriaal, dat tot driemaal zo sterk kan zijn als beton. De gebaggerde rots werd vervolgens gebruikt om een kunstmatig eiland aan te leggen, dat zal worden gebruikt voor de nieuwe basis voor de Qatar Emiri Navy en nieuwe gebieden voor de Qatar Economische Zone. MEDCO bouwt golfbrekers ten zuiden en ten noorden van het toegangskanaal, en brengt dijkbescherming aan.

Milieu-uitdagingen staan hoog op de agenda. MEDCO moest een aantal plantensoorten verplaatsen, waaronder zeegras, de favoriete foerageeromgeving van de dugong, het bekende zoogdier van Qatar. Ook zachte en harde koralen en

een mangrovemoeras moesten naar het noorden worden verhuisd. De marinebasis en het bekken werden al opgeleverd in 2014.

Het andere grote en complexe project in het Midden Oosten, het SARB-project in het Emiraat Abu Dhabi, dat werd uitgevoerd in opdracht van ADMA-OPCO (Abu Dhabi Marine Operating Abu Dhabi), werd opgeleverd in januari 2014.

MEDCO legde twee kunstmatige energie-eilanden aan voor de kust, voor de ontwikkeling van het Satah Al Razboot (SARB) offshore-olieveld. De aanleg van deze twee eilanden, die gebruikt zullen worden als olieproductieplatformen, is een wereldprimeur, zowel voor de klant als voor MEDCO, en was bijzonder uitdagend omdat de eilanden 120 km voor de kust liggen, waardoor logistieke planning en voorbereiding cruciaal waren voor het succes van het project. Beide eilanden zijn ongeveer 600 m x 600 m groot en hebben een kleine haven.

In Ivoorkust voert DEME werken uit om een nieuwe vissershaven in Abidjan te bouwen.

AFRIKA

2014 was voor DEME een heel druk jaar in Afrika

Met vele projecten gelijktijdig in uitvoering in Afrika was 2014 een heel druk jaar voor DEME. Ongetwijfeld is de vraag naar meer havencapaciteit de belangrijkste reden, met name langs de westkust. Tientallen jaren hadden vele landen genoeg aan een diepgang van 8 m in hun havens en rivieren, maar met de nieuwe generatie schepen, moeten havens meer toegankelijk worden om een duurzame economische groei te waarborgen.

Onder de vleugels van de Bonny Channel Company, een joint venture met de National Ports Authority van **Nigeria**, vonden in 2014 de jaarlijkse onderhoudsbaggerwerken in de vaargeulen naar de LNG-terminal in Bonny en naar de havens van Onne en Port Harcourt plaats. Dit langdurige onderhoudscontract heeft een brede scope en behelst ook het opleiden van lokale mensen, het bergen van wrakken, het onderhouden van boeien, enz.

In Onne, de grootste haven voor oliediensten in de wereld, die eigendom is van en beheerd wordt door Intels, begon DEME te werken aan fase IV-b van Intels' ambitieuze uitbreidingsprogramma. Het contract voor de landwinning en de baggerwerken voor deze nieuwe faciliteiten in drie fasen werd eind 2013 ondertekend. Belangrijk is dat dit project gefinancierd wordt door DEME Export & Project Finance. DEME's zusterbedrijf CTOW was verantwoordelijk voor de sleepdiensten langs de nieuwe diepere vaargeul naar Onne.

Een ander hoogtepunt in Nigeria is de succesvolle afronding van de grootste landwinning ooit in Afrika: de prestigieuze ontwikkeling van het EKO Atlantic City-project in Lagos in Nigeria – ook wel het 'Manhattan van Afrika' genoemd. Tot nu toe werden ongeveer 500 hectare gecreëerd, en de werken zullen naar verwachting in het tweede kwartaal van 2015 weer voortgaan. Er werd ook met succes begonnen aan de landwinning voor twee aangrenzende industriële ontwikkelingen, aan de andere kant van de haveningang, namelijk voor de Sahara Group en Digisteel.

In de Democratische Republiek Congo werd de PPS-overeenkomst getekend, voor een tienjarige campagne van onderhoudsbaggerwerken op de Congo-rivier. Deze belangrijke strategische overeenkomst zal ervoor zorgen dat de Congo wordt uitgebaggerd tot een diepte van tenminste 8,5 m. Voor de Congolese economie is het van vitaal belang dat deze strategische slagader toegankelijk blijft. De eerste campagne zal starten in 2015 en deze overeenkomst heeft opnieuw een brede scope. Naast de onderhoudsbaggerwerken bestaat ze ook voor een groot deel uit opleiding.

In Ada, **Ghana**, bouwt DEME speciaal ontworpen golfbrekers onder water.. Dit stuk kustlijn lijdt onder een enorme erosie van 10 tot 20 meter per jaar. Deze kustbeschermingswerken over zo'n 21 km zijn een mooi voorbeeld van duurzame oplossingen voor de bescherming van de kusten, als gevolg van het veranderende klimaat. Tot nu toe werden twaalf van deze innovatieve golfbrekers gebouwd, en de werkzaamheden lopen verder in 2015. Naast deze werken aan de golfbrekers vindt ook zandsuppletie plaats om het strand te herstellen dat met de

Baggerwerken in Porto Sudeste, Brazilië.

tijd verloren is gegaan. Bovendien is dit gebied een nestgebied voor drie schildpadsoorten, waaronder de grote leder-schildpad. Tot nu toe heeft DEME voor de veiligheid van meer dan 50.000 schildpadden gezorgd. Een 'schildpadpatrouille' werkt 24 uur per dag. Dit initiatief zorgt voor een overlevingskans van 97%, in plaats van de 2% die anders wordt verwacht, en combineert lokale werkgelegenheid met natuurbehoud. Nog in Ghana is DEME aan het werk in Sekondi-Takoradi, waar het zware rotsen uitbag-gert om de haven te verdiepen van -8 m tot -10 m.

In Cotonou, **Benin**, zijn in het tweede kwartaal in samenwerking met Sogea Satom, EMCC en Solétanche de werkzaamheden gestart voor de uitbreiding van de haven en de verdieping van het toegangskanaal, om een nieuwe containerterminal toegankelijk te maken. Het project wordt naar verwachting in mei 2015 afgerond.

In Lomé, **Togo**, verdiepte DEME de toegang en het nieuwe dok van MSC, waarbij het dok werd verdiept tot -17 m.

DEME Export & Project Finance regelde ook de financiering.

In **Ivoorkust** voeren DEME en een consortium gevormd door Sogea Satom en EMCC werken uit om een nieuwe vissershaven in Abidjan in Ivoorkust te bouwen. De droogleggingswerken zijn afgerond. Het baggeren van het slib moet plaatsvinden in het eerste kwartaal van 2015.

In **Angola** hebben de onderhoudsbaggerwerken in Soyo met een partner hun laatste campagne bereikt. In **Guinee** startten in 2014 de baggerwerken voor het langdurige onderhoudscontract in Conakry.

ZUID-AMERIKA

DEME had een stabiel jaar op de Zuid-Amerikaanse markt, met Brazilië als meest actieve land in de regio.

Een baggerproject in Porto Sudeste, **Brazilië**, voor een privéterminal voor de behandeling van ijzererts, nadert zijn

voltooiing. Hier werd de zwaairom en de vaargeul voor de haven van Porto Sudeste in de Sepetiba Bay uitgebaggerd. Daarnaast moest er ook hard materiaal verwijderd worden en wordt momenteel 90.000 m³ rots opgeblazen, in samenwerking met Geosea. In Vale's Haven van Tubarão in Brazilië zijn in januari 2014 onderhoudsbaggerwerken gestart. Het werk werd voltooid in maart 2014.

In 2013 werkte DEME de verdieping af van de ingang van het **Panamakanaal** in de Stille Oceaan. DEME kreeg daarna ook een campagne voor de onderhoudsbaggerwerken toegewezen. Het onderhoudscontract voor de ingang van de Miraflores-sluizen startte in november 2014 en liep begin 2015 af.

Het bedrijf tekende ook in **Colombia** een belangrijk contract met het Amerikaanse bedrijf Drummond voor het baggeren van ongeveer 14 miljoen m³ in de zwaairom van de nieuwe steiger die gebouwd wordt voor de export van kolen bij Santa Marta. Het project werd met succes in slechts zes maanden voltooid.

Dredging-Plus

OFFSHORE SERVICES

Engineering en bouw

GeoSea en Tideway kenden een bijzonder actief 2014

2014 was een erg druk jaar voor DEME in de sector van de energie. De vloot van de Groep – meer bepaald installatieschepen en valpijpschepen – werd non-stop ingezet voor klanten in energie en hernieuwbare energie.

EPCI-contracten (Engineering, Procurement, Construction & Installation) zijn zonder twijfel de trend in deze sectoren. DEME mikt voor de toekomst op dit type raamcontracten, meer dan op opdrachten met meerdere contracten.

Hernieuwbare energie: een erkende competentie in offshore windkracht

Het vermogen van DEME om als een volwaardige EPCI-contractant op te treden, komt vooral in de sector van de offshore windkracht tot uiting.

DEME diversifieerde van baggerwerken en landwinning naar waterbouwprojecten op volle zee, dienstverlening aan olie- en gasbedrijven, installatie van offshore windparken en milieuactiviteiten.

Op **Borkum Riffgrund 1** startte Tideway, als onderaannemer met de plaatsing van de filterlaag voor het windpark: rotsblokken worden als bescherming op de zeebodem gestort. Vervolgens plaatste GeoSea 78 funderingen met erosiebescherming. In februari begon het heien en alles liep volgens plan dankzij de nauwe samenwerking tussen GeoSea en DONG Energy. Eén van de geplaatste funderingen was een nieuwe type 'suction bucket jacket'. Vorig jaar rondde Tideway de steenbestortingswerken met grotere rotsblokken rond de monopalen af, als blijvende bescherming.

Op het **Northwind** offshore windmolenpark vervulde GeoSea de rol van EPCI-contractant en was het bedrijf verantwoordelijk voor het ontwerp, de levering en installatie van 73 monopalen en de overgangsstukken en infield kabels.

De installatie van de monopalen en overgangsstukken, inclusief grouten en installatie van de turbines, werd afgerond in mei 2014. Tideway installeerde als subcontractor alle 72 infield stroomkabels, en bracht erosiebescherming aan rond de monopalen.

GeoSea rondde het **Westermost Rough** offshore windmolenparkproject op tijd af, in opdracht van DONG Energy. Voor dit uitdagende project werden 35 grote funderingspalen geplaatst voor de nieuwe 6 MW-turbines van Siemens. Daarnaast plaatste GeoSea met succes een mast van 100 meter op het **West of Duddon Sands** windmolenpark.

GeoSea werkte in 2014 aan het Design & Build project van het offshore windpark **Baltic 2**, in opdracht van EnBW Erneuerbare Energien GmbH. Het Baltic 2 offshore windmolenpark ligt op 32 km ten noorden van het Duitse eiland Rügen. In een joint venture met Hochtief moeten 80 windturbines met een vermogen van 3,6 MW geïnstalleerd worden. De installatie van de overgangsstukken werd eind 2013 afgerond en 25 van de 41 jackets werden in 2014 geplaatst, de rest werd begin 2015 voltooid.

Eind 2013 sloot GeoSea een EPCI-contract af voor het ontwerp, de levering en de installatie van de funderingen van 15 windturbines omtrent de uitbreiding van het Kentish Flats offshore windmolenpark van Vattenfall.

Tideway beëindigde, in opdracht van RWE, de steenbestortingen op het **Gwynt-y-Mor** offshore windmolenpark, als erosiebescherming voor 160 monopalen. Verschillende bedrijven van de DEMA-groep hebben in het verleden voor dit windmolenpark gewerkt, waaronder Tideway, GeoSea en Scaldis.

DONG Energy kende GeoSea het transport- & installatiecontract toe voor de funderingen van de **Gode Wind** offshore windmolenparken, in de Duitse Bocht, 45 km van de kust. Het contract omvat de installatie van de funderingen voor monopalen en hun vervoer tussen de fabrikant en de basis in Eemshaven.

Tideway kreeg in onderaanneming ook de erosiebeschermingswerken toegewezen. Die werken starten begin 2015.

Eind 2013 sloot GeoSea een nieuw EPCI-contract af voor het ontwerp, de levering en de installatie van de funderingen van 15 windturbines, en een ander contract voor de installatie van de turbines voor het **Kentish Flats Extension** offshore windmolenpark van Vattenfall. De werken vatten in maart 2015 aan. De installatie van de turbines begint wellicht in september 2015.

GeoSea werd ook aangesteld als 'exclusieve EPCI-contractant' voor de funderingen en 'T&I-contractant' voor het

substation en de turbines in **Neart Na Goithe** (UK), gepland voor 2017-2018. GeoSea is er onlangs in geslaagd nog een ander groot contract binnen te halen. Het bedrijf is door RWE Innogy aangesteld voor de installatie van het **Nordsee One** offshore windmolenpark. Dat nieuwe windmolenpark ligt zo'n 40 km ten noorden van het Duitse eiland Juist. Dit contract omvat de installatie van 54 monopalen en de werken beginnen in december 2015.

Gezien de moeilijke omstandigheden op de Noorse zeeën heeft valpijpschip 'Flintstone' zijn uitstekende werkbaarheid al bewezen.

Olie & gas: grootschalige projecten

Tideway zette de steenbestortingen voort ter bescherming van pijpleidingen tot op 600 meter op het **Noorse plateau**. Dit werk voor Statoil werd opgestart in 2013 en gaat ook volgend jaar door. Gezien de moeilijke omstandigheden op de Noorse zeeën heeft valpijpschip 'Flintstone' zijn uitstekende werkbaarheid al bewezen.

Tideway tekende een contract met ABB voor de steenbestortingswerken (zowel pre als post) in het **ENI/Goliath** stroomkabelproject voor de kust van Noorwegen. De werken in het hoge noorden van Noorwegen, opgestart in september 2014, werden in oktober met succes afgerond. Door dit project gaat er vanaf de kust groene energie in de vorm van waterkracht naar het olieplatform.

In het noordwesten van **Venezuela**, nabij Punto Fijo, is een aanlanding voor een pijpleiding voor Saipem geïnstalleerd, door de DEME-groep. **Cardon IV** ontwikkelt er, 90 km voor de kust, een gasveld. Op zee werd een sleuf van 6,5 km

gebaggerd, een aanlanding geïnstalleerd en de sleuf weer opgevuld. De werkzaamheden werden begin 2014 afgerond.

De DEME-groep kreeg ook een opdracht van de Venezolaanse staatsoliemaatschappij PDVSA. In opdracht van Saipem installeerde de DEME-groep een aanlanding voor het **Dragon-gasveld** aan de noordelijke kant van het schiereiland. Deze uitdagende opdracht bestond uit het baggeren van een sleuf, het bouwen van een kunstmatig stenen eiland dat gebruikt zal worden als landingsbasis voor de pijplijn en de verankering in een rotswand.

Tideway Luxemburg zal steenbestortingen uitvoeren in het **Lower Churchill Project** voor Nalcor, een grootschalig waterkrachtproject in Muskrat Falls. De site bevindt zich in Labrador, **Canada**, op een heel afgelegen locatie, waar het bedrijf alleen in de lente en de zomer kan werken wegens de extreme koude. Drie stroomkabels van elk 18 km werden daar aangelegd om elektriciteit tot in Nova Scotia te kunnen vervoeren. Tideway Luxemburg heeft in het seizoen 2014/15

350.000 ton steen geproduceerd en moet volgend seizoen 550.000 ton produceren, opdat het project in 2016 kan starten.

In **China** werkte DEME's valpijpschip 'Flintstone' in opdracht van China Offshore Oil Engineering Corporation (COOEC) voor steenbestortingswerken op het South China Sea Deep Water Gas Development LW3-A Project.

Met een ander grootschalig energieproject tonen de bedrijven van de DEME-groep het uitgebreide werkterrein van hun activiteiten. DEME voert voor het nieuwe **Wheatstone LNG Project** voor Chevron, in het westen van Australië, niet alleen de baggerwerken uit, de groep nivelleert ook de zeebodem en legt erosiebescherming aan. Voor het Wheatstone-project werden in opdracht van Allseas ook pijpleidingen aangelegd. Voor Heerema nivelleerde het bedrijf ook de zeebodem en plaatste het rotsen, gevolgd door het ballasten van de enorme 'Gravity Based Structure' met 82.500 ton ijzererts. De werken werden afgerond begin 2015.

Het enorme driejarige Hay Point Coal Terminal project, in het westen van Australië, werd in 2014 afgerond. GeoSea was, in een joint venture met Mc Connel-Dowell, verantwoordelijk voor de waterbouwwerken van het grote uitbreidingsproject, en de eerste steenkool werd op 8 december aangevoerd. Dit is het grootste project dat GeoSea ooit heeft uitgevoerd in termen van personeel, met ongeveer 1.000 arbeiders op de site op drukke momenten en 5 operationele hefeilanden. Tot dit uitdagende en complexe project behoorde de constructie van een toegangssteiger van 2 km lang en een aanlegsteiger voor de aanvoer van cokes. Algemeen aannemer is Bechtel en het project wordt uitgevoerd in opdracht van de BHP-Mitsubishi Aliance (BMA).

In 2013 verwierf GeoSea van de Nederlandse olie- en gasmaatschappij Oranje Nassau Energy (ONE) het FEED-contract om een jacket te ontwerpen voor haar platformen. De technische voorbereiding is afgerond en het basisontwerp is in ontwikkeling. GeoSea werd bovendien aangesteld als enige aannemer om

technische en commerciële voorstellen in te dienen voor de Hinkley Point steiger (UK).

GeoSea zal zich blijven richten op de olie- en gassector. In juni 2014 werd Eversea NV opgericht, een onderneming die zich toelegt op de installatie en ontmanteling van kleinere offshore units in de zuidelijke Noordzee. Midden oktober 2014 kondigde GeoSea, de waterbouw-specialist van DEME, de verwerving aan van een aantal offshoreactiviteiten van HOCHTIEF, één van Duitslands grootste internationale bouwondernemingen. GeoSea kreeg onder meer het krachtige hefeiland 'Innovation' volledig in handen. De transactie wordt naar verwachting voltooid in de eerste helft van 2015.

De joint venture High Wind werkt mee aan een innoverend programma in Vlaanderen

High Wind is een joint venture van GeoSea, Sarens, G&G International, SBE en 'Participatie Maatschappij Vlaanderen' (PMV), die een installatietool ontwikkelt voor het opzetten van offshore

windmolens in extreem winderige omstandigheden.

De tool van High Wind, Boom Lock, werd begin 2015 op het hefeiland 'Neptune' geplaatst en het vaartuig, met zijn nieuwe tool, zal eind maart starten met het onderhoud van de offshore windmolenparken. Het zal ook ingezet worden in het offshore windmolenpark Kentish Flats Extension.

Dit innovatieve project kadert in het Vlaamse programma 'TINA' (Transparantie, Innovatie, Acceleratie) voor het opzetten van toekomstgerichte fabrieken. Deze tool moet de productiviteit van de vaartuigen ten goede komen en flinke besparingen opleveren qua tijd en kosten.

SCALDIS heeft aan uiteenlopende projecten deelgenomen

Als gespecialiseerde aannemer voor het hijsen van zware lasten op zee, waarin de DEME-groep een aandeel van bijna 55% heeft, specialiseert SCALDIS (Scaldis Salvage & Marine Contractors) zich

Voor het enorme Hay Point Coal Terminal project was GeoSea verantwoordelijk voor de waterbouwwerken van het grote uitbreidingsproject: ongeveer 1.000 arbeiders werden op de site op drukke momenten ingezet samen met 5 operationele hefeilanden.

DEME breidt haar vloot verder uit

DEME heeft twee nieuwe vaartuigen besteld om de offshore energiemarkt te bedienen. De contracten werden getekend met de scheepswerven La Naval, in Spanje en Uljanik in Kroatië, om respectievelijk het multipurpose-schip 'Living Stone' en het self-propelled jack-up schip 'Apollo' te bouwen. Beide vaartuigen zullen worden opgeleverd in 2017.

De 'Apollo' is een installatievaartuig en focust vooral op installatie, onderhoud, renovatie en afbraak van platformfaciliteiten.

Het multipurpose-schip 'Living Stone' zal DEME's vloot van valpijpschepen versterken en dient onder andere transport- en installatieprojecten en de offshore installatie van kabels en umbilicals, onder meer de interconnectoren voor het Europese supergrid.

wereldwijd in het hijsen van zware lasten op zee, zowel voor bouwtechnische projecten, olie- en gasprojecten, als in de sector van hernieuwbare energie en milieubescherming, ontmantelings- en afbraakwerken, bergingsprojecten en het bergen/opruimen van scheepswrakken.

SCALDIS voerde in 2014 een heel pak van bovenstaande activiteiten uit. SCALDIS werkte mee aan het hijsen en installeren van het IKA JZ Platform in Kroatië, de Butendiek en Amrumbank West jacket en topside installatie in Duitsland, de installatie van het Minimum Facility Platform L6-B in Nederland, de ontmanteling van het K10-B Platform in Nederland, de installatie van het Baltic 2 onderwaterjacket in Duitsland en de ontmanteling van de Draugen SPAR Boei in Noorwegen. Al deze werkzaamheden werden uitgevoerd met het krachtige kraanschip 'RAMBIZ 3000' met een hijsvermogen van 3.000 ton.

Een tweede krachtig kraanschip, 'RAMBIZ 4000', zit in de ontwikkelingsfase en zal wellicht in 2017 operationeel zijn.

Offshore maintenance

Offshore & Wind Assistance (OWA) hebben de wind in de zeilen!

Offshore & Wind Assistance (OWA), GeoSea's gespecialiseerde onderhoudstak voor offshore windmolenparken, beleefde min of meer een doorbraak op de markt. In 2014 was het bedrijf namelijk voor het eerst het hele jaar actief. Ook voor de komende jaren wordt een hoge vlucht verwacht.

2014 was een goed en erg dynamisch jaar voor OWA (Offshore & Wind Assistance). Het hefeiland 'Neptune' bracht voor het vervangen van grote onderdelen meer dan 200 dagen door op windmolenparken in België, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland.

OWA bleef met inspectie, onderzoek, onderhoud en logistieke steun ook belangrijk voor het offshore windmolenpark van C-Power and Senvion op de Thorntonbank. REBO (Renewable Energy Base Ostend) bevestigde haar status als OWA's draaischijf, met soms tot wel zeven

Fast Crew & Transport Vessels (FCTV), snelle schepen voor bemanningen en transport, die tegelijk vanuit deze basis opereerden voor verschillende klanten in de Belgische offshore windmolenparken. Daar waren ook OWA's eigen veelzijdige FCTV's 'Aquila' en 'Arista' bij, en de laatste werd ook in Duitsland en het VK ingezet voor projecten van GeoSea en Tideway.

OWA is partner van FLiDAR NV. De FLiDAR beschikt over de meest geavanceerde meetapparatuur en werkt op zijn eigen hernieuwbare energiebron met fotovoltaïsche zonne- en windenergie-technologie. De boei voor windmeting is ontwikkeld om in extreme omstandigheden windgegevens te registreren. FLiDAR maakt onderzoek naar offshore windmogelijkheden heel wat goedkoper en betekent dan ook een belangrijke doorbraak voor de offshore windindustrie. De toekomst ziet er veelbelovend uit voor dit toestel, met vijf verkochte exemplaren in 2014.

Purazur, DEC's specialist inzake afvalwaterzuivering, heeft een installatie gebouwd op de terreinen van Terranova in Gent.

ENVIRONMENT

DEME Environmental Contractors (DEC) kende een uiterst actief jaar, vooral op de binnenlandse markt.

In de Benelux

Van de Belgische verwerkingscentra wordt verwacht dat ze dit jaar en de komende jaren op zo goed als volle kracht zullen draaien, onder meer door het contract dat werd afgesloten met de NV Waterwegen en Zeekanaal, de Belgische overheid voor de binnenscheepvaart. Er is een duidelijke trend om naar milieuvriendelijker transport over waterwegen te grijpen, omdat de autowegen steeds meer dichtslibben.

2014 was ook drukker door de genomen proactieve houding van DEC in de zeer gespecialiseerde Brownfield Development. Samen met een partner

in projectontwikkeling zoekt DEC oude verontreinigde industriële sites en bekijkt met de eigenaars de mogelijkheid om de site te herbestemmen voor woon- en recreatiegebied.

- DEC ondertekende, in een joint venture met SITA, een overeenkomst met EANDIS, de Vlaamse distributienetbeheerder voor elektriciteit en gas, voor de overname van negen verontreinigde sites, met overdracht van de milieuaansprakelijkheid. Deze terreinen worden gesaneerd en vervolgens herbestemd als nieuw woongebied. Vier sites werden gesaneerd in 2014 en het werk gaat voort in 2015.
- Voor de ontwikkeling van twee nieuwe brownfields, Bekaert Zwevegem en Bekaert Hemiksem, heeft DEC contracten ondertekend met de private ontwikkelaars Van Haerents en Vooruitzicht. De site van Bekaert Zwevegem zal in 2015 gesaneerd worden. De site in Hemiksem werd in

2014 gesaneerd, de valorisatie is aan de gang.

- Een grootschalig saneringsproject in het Gentse stadscentrum werd in 2014 afgerond. De voormalige Elektrion-fabriek aan de Nieuwewandeling ontsierde jarenlang het landschap. De bodem was sterk vervuild als gevolg van de productie van smeeroliën op het terrein tussen 1926 en 2014. DEC saneerde de bodem en het grondwater, verwijderde het asbest, maakte de boven- en ondergrondse tanks schoon en sloopte de oude fabriek en de hallen. Immotrion vormt de site nu om tot een aantrekkelijk woongebied.

DEC zet ook, in samenwerkingsverband, zijn operaties aan de AMORAS-faciliteiten voort. Het AMORAS-project omvat een belangrijke ontwerp-, bouw- en exploitatiepijler voor de verwerking en opslag van slib in de haven van Antwerpen, over een periode van 15 jaar. Tot op heden werd ongeveer 860.000 ton

In Zweden legt DEC momenteel de laatste hand aan de sanering in Valdemarsvik, één van de fjorden in Zweden.

slib verwerkt. DEC werkt 24 uur per dag en 7 dagen per week aan dit project.

Purazur, DEC's specialist inzake afvalwaterzuivering, heeft een installatie gebouwd op de terreinen van Terranova in Gent. In Zutendaal heeft het ook een installatie voor de ontmanteling van munitie gebouwd.

Elders in Europa

DEC heeft zijn eerste zuiveringscentrum buiten de Benelux geopend, ten noorden van Parijs. Het bedrijf zoekt opportuniteiten in het buitenland, in Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en andere landen met een hoge bevolkingsdichtheid, waar de belastingen op het storten stijgen.

In het Verenigd Koninkrijk is fase 3 aan de gang van het saneringsproject van een cokesterrein van 100 ha in de buurt van Chesterfield. De thermische desorptie-installatie is net gedemobiliseerd. Het project zit op schema en zou eind 2015

afgerond worden. In Colchester heeft DEC de werken afgerond waarmee het op verschillende plaatsen op de oevers van het Abberton Reservoir overstromingsbescherming aanbracht.

DEC legt momenteel de laatste hand aan de sanering in Valdemarsvik, één van de fjorden in Zweden en een populaire bestemming voor toeristen. Het contract omvat het verwijderen en opslaan van sedimenten die verontreinigd zijn met chroom en kwikzilver, restanten van industriële processen in één van de grootste leerlooierijen van Scandinavië tussen 1873 en 1960. Op de bodem van de fjord zijn de verontreinigde lagen tot 2 meter dik. DEC gaat heel omzichtig te werk en hanteert de strengste normen om de turbiditeit te beperken. De baggerzone strekt zich uit over 350.000 m². Uit berekeningen blijkt dat 400 ton chroom verwijderd moet worden. De bagger- en stabilisatiewerken zijn afgerond en DEC heeft net de top van de stortplaats afgewerkt.

OFFSHORE AGGREGATEN EN MINERALEN

DEME Building Materials kende ondanks de recessie in de bouwsector een uitstekend jaar

DEME Building Materials (DBM) is gespecialiseerd in de winning, verwerking en verkoop van mariene aggregaten voor de bouwsector, afkomstig uit verschillende zand- en grindconcessies op zee, met een minimum reserve van 300 miljoen ton. Het bedrijf baggert, verwerkt en verkoopt mariene aggregaten van 0 tot 100 mm.

DBM voert mariene aggregaten vandaag aan in de havens van Le Havre, Dieppe, Duinkerke en Boulogne-sur-Mer in Frankrijk, Vlissingen en Amsterdam in

De twee grindhopperzuigers Charlemagne en Victor Horta werden non-stop ingezet.

Nederland, Oostende in België, Gdansk in Polen en de Britse markt in en rond Londen. DBM heeft ook verwerkingsinstallaties en distributieplatformen voor mariene aggregaten in Vlissingen en Amsterdam in Nederland, Boulogne-sur-Mer in Frankrijk en Oostende in België. Het bedrijf wil zich ook richten op de Duitse en Scandinavische markten.

Op middellange tot lange termijn verwacht DBM een grotere vraag naar mariene aggregaten, omdat strengere Europese milieuwetgeving een impact heeft op zowel traditionele steengroeven als baggerwerken op rivieren.

Ondanks de recessie in de Europese bouwsector was 2014 een heel succesvol jaar voor DBM. Het bedrijf heeft zijn twee hypermoderne grindhopperzuigers Charlemagne en Victor Horta non-stop ingezet. Vooral in Londen stond de

bouwmarkt vorig jaar heel sterk en verwacht wordt dat de vraag nog zal toenemen. In de eerste helft werd het London Gateway-project afgewerkt, met een grote nieuwe containerterminal als resultaat. Het baggeren heeft meer dan 3,5 miljoen ton aggregaten opgeleverd die zijn verwerkt in bouwmaterialen voor de bouwsector in het Verenigd Koninkrijk en het continent.

Het langlopende leveringscontract met EUROVIA in Frankrijk voor leveringen in Dieppe en Le Havre loopt nog. Nog in Frankrijk, in een joint venture, heeft DBM een nieuwe verwerkingsinstallatie gebouwd in Boulogne en er is al met succes proefgedraaid.

Zusterbedrijf SDI en DBM opereerden ook op de Seine in Frankrijk, waar ze 350.000 m³ materiaal baggerden, dat werd verwerkt en daarna verkocht op de markt.

Daarnaast verkocht DBM 350.000 ton uit zijn eigen installatie in Oostende op de Belgische markt. 'Charlemagne' wordt intussen al voor de derde keer ingezet voor een klant in Gdansk, Polen.

Een ander groot project van vorig jaar was het werk aan de nieuwe Waaslandsluis in de haven van Antwerpen. DBM zal, over een periode van twee jaar, zo'n 1,3 miljoen ton geleverd hebben voor het beton voor de nieuwe sluis. De sluis zou in maart 2015 klaar zijn.

Mooie vooruitzichten voor OceanfLORE en haar innoverende oplossingen

OceanfLORE is een 50/50 joint venture van IHC Merwede en DEME en biedt voornamelijk oplossingen aan voor diepzeontginning. OceanfLORE pakt uit met state-of-the-art, baanbrekende, vernieuwende oplossingen om de oceaانبodem op een efficiënte, rendabele en duurzame manier te ontginnen met een zo klein mogelijke impact op het milieu.

OceanfLORE voerde in de loop van 2014 onderzoeks- en ontwerpwerkzaamheden uit die verband houden met het afgraven van afzettingen, het verticaal transporteren ervan naar de oppervlakte, energievoorziening, verwerkingsinstallaties aan boord enz. Veelbelovende projecten dienden zich aan met het oog op de ontginning van verschillende soorten zeldzame mineralen en schaarse delfstoffen. OceanfLORE voerde rechtstreeks gesprekken met mijnbouwgroepen en overheidsinstellingen om synergieën uit te bouwen voor de ontginning van ijzerzand, diamanten, seafloor massive sulphides (SMS), mangaanknollen en andere zeldzame mineralen.

DIENSTEN VOOR TERMINALS

CTOW is aanwezig in de grootste olieservicehaven ter wereld

Combined Marine Terminal Operations Worldwide (CTOW) biedt een compleet professioneel bijstandspakket aan voor de exploitatie van gespecialiseerde maritieme terminals en aanverwante maritieme diensten.

CTOW, is een joint venture tussen DEME (bijna 55%), Herbosch-Kiere en Multtraship en gaat voor een geïntegreerde aanpak die helemaal voldoet aan de efficiëntieverwachtingen van zijn klanten. Daarnaast biedt CTOW totaaloplossingen aan voor de ontwikkeling, het beheer en de uitbating van terminals en havens.

In Onne, Nigeria, de grootste olieservicehaven ter wereld, in handen van en uitgebaat door Intels, begon DEME met fase IV-b van Intels' ambitieuze uitbreidingsprogramma. Het contract voor de driedfasige landwinnings- en baggerwerken van deze nieuwe installaties, werd eind 2013 getekend. CTOW verzorgde de sleepdiensten door de nieuwe en diepere toegangseul naar Onne.

In Vlissingen, Nederland, kreeg DBM ook verschillende bestellingen voor heel grof grind (16 mm-64 mm) voor erosiebescherming aan de Nederlandse zijde van de Schelde, werken uitgevoerd door onder meer de Vries & van de Wiel. Terwijl de eigen site in Vlissingen het heel druk had met het verwerken van meer dan 1,3 miljoen ton, ging het Amsterdam minder voor de wind, maar DBM ziet de eerste tekenen van herstel in Nederland.

Rekening houdend met de huidige capaciteit van de vloot, de toekomstige groei van de vraag van de markt en de noodzaak in Frankrijk en Nederland om materialen uit rivierbaggerwerken te vervangen door mariene aggregaten, overweegt DBM om de capaciteit van de vloot op te trekken en zo haar positie te versterken.

DEME Concessions

INFRASTRUCTUUR

Drie grote projecten bevinden zich in de uitvoerings- of onderhoudsfase.

Coentunnel Company

DEME Concessions Infrastructure heeft een minderheidsaandeel in het tweede Coentunnel-project in Amsterdam. Dit project werd midden 2014 met succes gerealiseerd en ging zijn uitvoeringsfase van 24,5 jaar in.

Baggerconcessie op de Congostroom

In de Democratische Republiek Congo werd een PPS – overeenkomst getekend met de 'Congolaise des Voies Maritimes' voor een concessie met een duurtijd van tien jaar voor baggerwerken op de Congostroom teneinde een maritieme toegang tot 26 voet te garanderen naar de havens van Boma en Matadi.

Zuiderzeehaven Kampen

De ontwikkeling van Zuiderzeehaven Kampen in Nederland als een tweede industriële haven werd in een PPS gerealiseerd. Het project omvatte de technische realisatie van de haven, de aanleg van de site, de basisinfrastructuur

DEME Concessions mikt op een hergroepering van alle concessies van de DEME-groep op het vlak van Infrastructuur, Hernieuwbare Energie en Offshore Resources.

en de toegangswegen, de verkoop van de terreinen, het management en het onderhoud over een periode van 15 jaar (tot 2016).

HERNIEUWBARE ENERGIE

In offshore windenergie ontwikkelt DEME Concessions initiatieven in verscheidene Europese landen.

C-Power, het eerste Belgische windpark

Power@Sea is gespecialiseerd in het verlenen van advies bij milieuvergunningaanvragen, aanbestedingsprocedures, regelgeving, aanbestedingen, bouw, distributie, uitbating en life cycle maintenance voor offshore energieprojecten in Frankrijk, Duitsland en andere noordelijke EU-landen.

Power@Sea is één van de oprichters van C-Power, het eerste Belgische offshore windmolenpark. Het park werd opgeleverd in 2013. 2014 was het eerste volledige productiejaar van dit 325 MW windmolenpark. Niettegenstaande het een jaar met minder wind was, wist C-Power 1 miljard kWh groene stroom oftewel 1,3% van de totale Belgische elektriciteitsproductie, op het net te zetten.

OTARY: verscheidene concessies voor Belgische offshore windprojecten

Samen met de andere aandeelhouders van OTARY beschikt Power@Sea over drie concessies voor drie Belgische offshore windmolenparkprojecten: Rentel, SeaStar en Mermaid. Al die projecten zijn samen goed voor een output van ruim 900 MW. In Polen heeft Power@Sea een vergunning aangevraagd voor de ontwikkeling, bouw en installatie van twee offshore windmolenparken - C-Wind en B-Wind - in de Poolse Baltische Zee en het recht verworven om deze offshore windmolenparken verder te ontwikkelen. De twee windmolenparken bevinden zich voor de kust van Gdansk en hebben een minimaal geïnstalleerd vermogen van 400 MW.

Een optimaal ontwerp van de getijdenturbine en een gepaste installatieprocedure en onderhoudsstrategie zijn onmisbaar voor financieel rendabele projecten.

DEME Blue Energy, specialist in zee-energie

DEME Blue Energy (DBE) richt zich vooral op de ontwikkeling van projecten rond getijden- en golfenergie. DBE is een joint venture met PMV (Participatie Maatschappij Vlaanderen – 30%) en DEME (70%) en werkt nauw samen met academische kenniscentra en strategische industriële partners om zijn positie in de opkomende blauwe energiemarkten verder te verstevigen.

Twee projecten voor getijdenenergie in het Verenigd Koninkrijk

DBE legde zich in 2014 vooral toe op zijn projecten rond getijdenenergie. DBE heeft 50% van Bluepower in handen (met de andere 50% in handen van Nuhma NV), en ontwikkelt samen met de Ierse vergunningsspecialist DP Marine Energy (DPME) **twee projecten rond getijdenenergie in het Verenigd Koninkrijk** via Special Purpose Companies (SPCs). Het West Islay-project situeert zich in Schotland, het Fair Head-project in Noord-Ierland. De SPC's kregen een leasecontract voor respectievelijk 30 MW en 100 MW. Twee Europese beursprojecten zijn ook verbonden met het Fair Head-project.

DBE werkt sinds 2012 mee aan beide projecten. De milieuvergunning voor het West Islay-project wordt verwacht in 2015. Lopende werkzaamheden

hebben vooral betrekking op onshore vergunningen en netwerkverbinding. Werkzaamheden aan het Fair Head-project in 2014 met betrekking tot vergunningen bestonden vooral uit milieubeoordelingen en evaluaties.

DBE heeft ook intensief gewerkt aan de bedrijfsmodellen van beide projecten. Een optimaal ontwerp van de getijdenturbine en een gepaste installatieprocedure en onderhoudsstrategie zijn onmisbaar voor financieel rendabele projecten. Om die reden werkt DBE nauw samen met DEME-dochterbedrijven GeoSea and Tideway, en met ontwikkelaars van getijdentechnologie.

FlanSea, een onderzoeksproject naar golfenergie

DBE was betrokken bij het Vlaamse onderzoeksproject Flanders Electricity

from the Sea (FlanSea), samen met vijf industriële partners en de coördinator, de Universiteit Gent. Centrale doelstelling van dit project was het testen van theoretische controlealgoritmes voor een golfenergieconverter in een echt laboratorium. The Wave Pioneer, een drijvend apparaat dat energie opwekt uit de deining van golven, werd met succes geïnstalleerd en getest vlakbij de haven van Oostende. Het project werd in december 2013 afgerond.

REBO, in dienst van de offshore hernieuwbare energie

DBE is ook partner van Renewable Energy Base Ostend (REBO), dat speciaal werd opgericht om logistieke diensten voor offshore hernieuwbare-energieprojecten te verlenen. REBO heeft een concessie van 10 ha in de Oostendse buitenhaven.

iLAND, een kunstmatig eiland voor de opslag van energie

DEME neemt deel aan het consortium iLAND, dat een voorstel heeft ingediend om een concessie te verkrijgen voor het Belgische kunstmatige atol voor energieopslag. iLAND diende het voorstel in juli 2014 in. De Belgische regering heeft een offshore gebied gereserveerd waar het atol voor energieopslag ontwikkeld kan worden. Dit baanbrekende initiatief is een wereldprimeur. Het elliptisch atol meet 2,8 km bij 1,2 km. Het atol zal beschikken over 550 MW stroom en 2.000 MWh energie-opslagcapaciteit voorzien. Dat zal gebruikt worden om het transmissienetwerk in evenwicht te houden, met een heel dynamisch pomp-turbineregime. De Belgische regering heeft een offshore zone gereserveerd voor het atol. Als het iLAND-consortium de concessie krijgt,

zou de bouw in 2018 kunnen beginnen. Het team hoopt dat het atol in 2012 operationeel zal zijn.

MARINE RESOURCES

DEME Building Materials blijft investeren

DEME blijft in België, Nederland, Frankrijk, het VK, Duitsland, Marokko en Polen samen met DBM investeren in nieuwe en bestaande concessies voor nearshore zand- en grindprojecten tot op 100 meter diepte.

Global Sea Mineral Resources in de Stille Oceaan

Op 14 januari 2013 ondertekenden de International Seabed Authority (ISA) en Global Sea Mineral Resources (GSR) een 15-jarig contract voor prospectie naar en exploratie van polymetallische knollen. Volgens het contract zal GSR de exclusieve rechten hebben op exploratie van polymetallische knollen op 76.728 vierkante kilometer van de zeebodem in het oostelijke deel van de Clarion-Clippertonzone (CCZ) in de centrale Stille Oceaan. In 2014 verrichtte GSR met succes zijn eerste exploratietocht in de CCZ.

Contracting

Muziekkerk Koningin Elisabeth - Waterloo

Een pool Contracting
werd opgericht die
alle activiteiten omtrent
bouw, multitechnieken en
spoorinfra groepeerde.

De activiteit bouw

58

De activiteit
multitechnieken &
spoorinfra

70

orderboek

1.127,2
miljoen EUR

op 31 december 2014

omzet

1.073,3
miljoen EUR

voor het boekjaar 2014

Steering Committee

Renaud Bentégeat

Gedelegeerd bestuurder van de groep CFE en bestuurder van DEME

Gabriel Marijsse

Directeur human resources van de groep CFE

Frédéric Claes

Gedelegeerd bestuurder van CFE
Gebouwen Brabant Wallonië

Yves Weyts

Gedelegeerd bestuurder van CFE Bouw Vlaanderen en
algemeen directeur van de activiteit Multitechnieken

Piet Dejonghe

Gedelegeerd bestuurder van de groep CFE

Fabien De Jonge

Financieel en administratief directeur van de groep CFE

Patrick Verswijvel

Gedelegeerd bestuurder van CFE Infra

De activiteit bouw

orderboek

945,3
miljoen EUR

op 31 december 2014

omzet

805,3
miljoen EUR

voor het boekjaar 2014

Een contrastrijk jaar voor de bouwactiviteiten: het was positief voor de divisie gebouwen Benelux, met een groei van de activiteiten en goede vooruitzichten voor 2015. Anderzijds was het jaar moeilijker voor de divisies gebouwen internationaal en burgerlijke bouwkunde.

De Studiedienst, een kostbare meerwaarde in en buiten België

Sinds 2014 dekt de Studiedienst zijn kosten volledig, zonder vaste bijdrage van de bouwactiviteit van de groep. De uitdaging van het voorbije jaar bestond meer dan ooit in de levering van engineering met een hoge meerwaarde aan de werven en de aanbestedingsdiensten.

Naast de dagelijkse medewerking aan diverse lopende projecten, heeft het team de studie uitgevoerd voor het waterzuiveringsstation Brussel-Zuid alsook de bouwmethode met prefabricatie ontwikkeld voor het ziekenhuiscentrum Sint-Maarten in Mechelen, en werkte het team tevens mee aan verscheidene aanbestedingen, zoals de Fehmarnbeltunnel in Denemarken.

BENELMAT gaat voor constante groei

BENELMAT levert technische bijstand aan de operationele teams op het vlak van de keuze, de studie, de levering en de selectie van materieel voor de uitvoering van werven.

Een contrastrijk jaar voor de bouwactiviteiten.

De globale activiteit van BENELMAT is in 2014 gestegen tegenover 2013, zodat het bedrijf op het einde van het jaar zijn teams heeft versterkt. Het materieelpark is naar grotere eenheden geëvolueerd.

De aanschaf van een terrein in Gembloux, met het oog op een toekomstige vestiging, zal een betere rationalisering van het materieelpark van BENELMAT mogelijk maken.

Kwaliteit

Alle entiteiten met certificeringen van hun managementsysteem behouden of vernieuwen hun certificering. Ofwel verruimen ze de certificering door haar bereik of toepassingsdomein uit te breiden, ofwel kiezen ze voor hogere eisen van de systemen.

Anderzijds nemen alle entiteiten, in een streven naar doorlopende verbetering (normatieve eis van alle generieke managementnormen) initiatieven voor

Michel Denayer

Studiedienst CFE Infra

de verbetering van hun systemen voor kwaliteits-, veiligheids-, milieubeheer of andere vormen van beheer.

Meer en meer klanten eisen dat hun projecten worden uitgevoerd op basis van plannen voor QSSE-beheer (Quality, Safety, Security and Environment). Deze voor het project specifieke plannen worden opgesteld door de entiteiten van de groep CFE.

Steeds meer projecten worden uitgevoerd met de certificeringen HQE (Haute Qualité Environnementale) en Breeam (Building Research Establishment Environmental Assessment Methodology). Deze certificeringen bevestigen de duurzaamheid van de gebouwen volgens vooraf bepaalde eisen. De eisen hebben betrekking op de milieuprestaties van het gebouw en van de bouwfase.

Vervolg van de bouw van de woontorens 3, 4, 5 en 6 van het project Kattendijkdok Westkaai in Antwerpen.

Yves Weyts CFE Bouw Vlaanderen

Luc Stuyck MBG

Walter Leyssens Atro Bouw

GEBOUWEN, INDUSTRIËLE CONSTRUCTIES EN RENOVATIES

België / In Vlaanderen

MBG: een historisch hoog orderboek

MBG Gebouwen heeft een goed jaar 2014 achter de rug, gekenmerkt door een historisch hoog orderboek. Verscheidene projecten in uitvoering behoren tot de grootste die het bedrijf ooit heeft ondernomen, zoals de bouw van het indrukwekkende nieuwe ziekenhuiscomplex AZ Sint-Maarten in Mechelen en die van de woontorens 3, 4, 5 en 6 van het project Kattendijkdok Westkaai in Antwerpen. Enkele van de andere lopende projecten: het Data Center voor de Universiteit van Gent, het woonproject 'Oosteroever' in Oostende, de serviceresidenties Keizerhof in Oudenaarde, de nieuwe kantoren van DEME in Zwijndrecht en een groot aantal nieuwe schoolprojecten in het kader van 'Scholen van Morgen', waaronder de passiefschool GTI in Londerzeel. In de industrie worden de activiteiten voor grote spelers in deze sector voortgezet. MBG heeft het ziekenhuiscomplex Alma in Eeklo voltooid.

De onderneming heeft ook grote strategische investeringen gedaan en werkt nu met 'Building Information Modeling' (BIM). Dit is een zeer krachtig

programma, dat alle informatie van het project omzet in een 3D model om een volledig beeld van het te bouwen project te krijgen.

Aansluitend op het voorbije jaar belooft 2015 een uitzonderlijk jaar te worden, met een groot aantal activiteiten en dus ook veel uitdagingen voor het volledige team.

Atro Bouw zet de bouwactiviteit van Aannemingen Van Wellen verder

Op het einde van 2014 besliste de groep CFE Aannemingen Van Wellen NV en haar wegenactiviteiten te verkopen, terwijl de afdeling Gebouwen binnen de groep bleef en tot Atro Bouw werd omgedoopt.

Atro Bouw eindigt het jaar met een duidelijke stijging van de marge.

Het bedrijf heeft in 2014 verscheidene mooie projecten uitgevoerd, zoals 'De Lichttoren', een residentieel gebouw met 148 appartementen dat in een recordtijd werd opgeleverd; het nieuwe gebouw voor Rode Kruis Vlaanderen in Mechelen en de ingrijpende renovatie van het huis 'Sting' aan de Meir in Antwerpen. Bij de werven in uitvoering vermelden we het grootschalige residentiële project 'Oosteroever' in Oostende, het dagcentrum voor jongeren in Brasschaat, ontwikkeld in een PPS voor Toerisme Vlaanderen, alsook de nieuwe scholen in Lennik en Bocholt in het kader van het project 'Scholen van Morgen'.

De passiefschool GTI in Londerzeel werd op 1 september 2014 ingehuldigd.

Groep Terryn - Kruisgelamineerd hout heeft de wind in de zeilen!

De groep Terryn, een specialist in de verwerking en valorisatie van hout, omvat de bedrijven Korlam, Spanbo, Terryn Timber Product in Moorslede en Lamcol in Marche-en-Famenne. CLT (Cross Laminated Timber) heeft een sterk groeipotentieel. De toenemende belangstelling voor dit product begint tot realisaties te leiden, ook in de buurlanden Nederland en Frankrijk. Dit blijkt onder meer uit het project voor het 'Zero Energy' huis, dat samen met de groep ZEB wordt ontwikkeld. In de sector van de industriebouw heeft de groep goed standgehouden, voornamelijk met kleinere projecten en renovaties.

Eén van de mooie realisaties uitgevoerd door Atro Bouw, het nieuwe gebouw voor Rode Kruis Vlaanderen in Mechelen.

Het mooie gemengde project – handelsruimten, kinderdagverblijf en appartementen – Toison d'Or in Brussel.

Frédéric Claes

CFE Gebouwen
Brabant Wallonië

Alain Hemstedt

BPC Brabant

België / In Brussel en Brabant

Autonomie en synergie gaan hand in hand

De verschillende ondernemingen die actief zijn in de constructie van gebouwen in Brussel, Brabant en Wallonië werken autonoom, zonder centrale diensten, maar doen hun voordeel met de vele vormen van synergie die tussen de entiteiten tot stand zijn gebracht. De vorming van coördinatiecomités maakt een vrije uitwisseling van goede praktijken en kennis mogelijk. Aangezien elke entiteit haar eigen marktpositionering heeft, is er geen onderlinge concurrentie.

BPC Brabant: groeiende activiteiten op de markt van de grote privéprojecten

BPC Brabant concentreert zich meer dan ooit op grootschalig privéprojecten, een

markt waarop het bedrijf een bevoorrechte positie bekleedt, met projecten die beperkt in aantal maar emblematisch zijn. In 2014 groeiden de activiteiten en werden de teams voor de begeleiding van de werven aanzienlijk versterkt. Dat alles zonder het minste ongeval!

De onderneming voltooide de projecten Up-site, de hoogste woontoren van België, en Belview, een complex van woningen en kantoren, samen met de projecten Parklane en Source II. BPC Brabant werkt ook aan andere werven: de voormalige zetel van Solvay, het gebouw Toison d'Or, het project Chambon en het Museum voor Europese Geschiedenis in Brussel, en de bouw van een volledige woonwijk op de site van de voormalige papierfabrieken van Genval. Ten slotte begon BPC Brabant met de bouw van het winkelcentrum Docks Brussel aan de Van Praetbrug.

BPC Brabant sluit het jaar af met een positief resultaat en een goede

vernieuwing van het orderboek. De onderneming verwierf ook, in handelsvennootschap, het grootschalige project Neo Fase 1 op de Heizelvlakte in Brussel, waarvoor de ontwikkelaars de bouwvergunningen nog moeten verkrijgen.

Een uitstekend jaar voor Amart op de middelgrote markten

Amart, dat zich positioneert in de projecten van 5 tot 20 miljoen euro, noteerde in 2014 een hogere activiteit dan in 2013. Belangrijke opdrachten werden binnengehaald, zoals de projecten 'W34' voor Cofinimmo en Regent 35. Verscheidene andere projecten zijn van start gegaan, waaronder een serviceresidentie in Wervik in samenwerking met Atro Bouw.

Het einde van het jaar werd gekenmerkt door de oplevering van de uitbreiding van de prestigieuze Muziekkapel Koningin Elisabeth. Andere opgeleverde projecten

waren Capital Construct, ACV en B4 (voor BPI).

Amart zal haar groei ongetwijfeld voortzetten. 2015 wordt een consolidatiejaar waarin de technische teams en de werfteams verder zullen worden versterkt.

Nul ongevallen bij CFE Brabant

CFE Brabant, dat zich op overheidsopdrachten toelegt, bouwt en renoveert ziekenhuizen, kantoorcomplexen, woningen, kinderdagverblijven en rusthuizen, winkelcentra, scholen, universiteiten, trein- en metrostations, enz.

In 2014 realiseerde het bedrijf een omzet van bijna 100 miljoen euro, maar leidden problemen met de uitvoering van oude werven tot een negatief resultaat. Met 'nul ongevallen' scoort de onderneming hoog in termen van veiligheid.

Het jaar werd gekenmerkt door belangrijke opleveringen, waaronder het gebouw voor Groep S en dat van het Europees

Steven Luyckx
Bernard Palange

Amart

Igor Laridon

CFE Brabant

Didier Verstraeten

Leloup Entreprise
Générale

Michaël Royer

BPC Wallonië

Het ultramoderne CHIREC-complex op de site van Delta zal over 544 bedden beschikken samen met de nieuwste medische apparatuur.

Parlement. De werf van het CHIREC-ziekenhuis en de uitbreiding van de nieuwe zetel van AXA zijn gestart. De teams hebben het druk gehad met tal van andere projecten: het sportcentrum in Oudergem, een studentencomplex in Elsene, het metrostation Kunst-Wet, het Treinmuseum...

De directie van de onderneming werd in de loop van het jaar versterkt en CFE Brabant hoopt op de terugkeer van een positief resultaat vanaf 2015. Het optimisme is gerechtvaardigd: verscheidene op het einde van 2014 afgesloten contracten zullen in de volgende maanden worden uitgevoerd.

Overgangsjaar voor LELOUP ENTREPRISE GENERALE

LELOUP ENTREPRISE GENERALE is gespecialiseerd in renovatie- en bouwprojecten voor bedragen minder dan 5 miljoen euro, voornamelijk in de privésector. Enkele van de in 2014 voltooide werken: de renovatie van het station van Limal, een passiefgebouw voor de Sint-Ursulaschool in Vorst, de constructie van een ondergrondse toneelzaal in het Koninklijk Park of ook

nog de verbouwing van een Orangerie in Oudergem voor de kantoren van de Koninklijke Belgische Hockeybond.

2014 was een overgangsjaar met een positief resultaat maar een te bescheiden activiteit. In 2015 zal de versterking van de structuur een krachtige ontwikkeling mogelijk maken. Het orderboek overtreft nu al de in 2014 gerealiseerde omzet.

België / In Wallonië

BPC Hainaut – BPC Liège – BPC Namur nemen uitbreiding in het geheel van Wallonië

Het jaar werd gekenmerkt door een sterke groei van de activiteit en van het orderboek, met zowel privé als openbare projecten in het geheel van Wallonië, zoals de voorzetting van de data centers voor BNP Paribas in Bastogne en Vaux-sur-Sure, het begin van de renovatie van het vakantiecentrum van het ACV in Houffalize, de opdracht voor de uitbreiding van het winkelcentrum Les Grands Prés voor City Mall in Bergen, de verbouwing van de zetel van de Bank Delen en het CHC Mont Léglia, in handelsvennootschap, in Luik, en ook nog de bouw van

150 studentenwoningen in Namen. Deze groei van de activiteit ging samen met een aanzienlijke rekrutering en een mooie rentabiliteit in het afgelopen jaar. De vooruitzichten zijn uiterst positief.

Enkele van de belangrijkste opleveringen: het politiekantoor van Charleroi, dat tot grote tevredenheid van de klant werd opgeleverd, de scholen in publiek-privé samenwerking in Eupen, de zetel van CMI in Seraing, de kantoren aan de luchthaven van Bierset en de uitbreiding van het CHU van Mont Godinne.

Internationaal / Groothertogdom Luxemburg

In het Groothertogdom Luxemburg noteert CLE een stijging van haar omzet

Het goede orderboek dat vorig jaar werd verworven, heeft in 2014 een sterke stijging van de omzet mogelijk gemaakt, dankzij grootschalige projecten zoals het Europees Parlement en de uitbreiding van de Banque Générale de Luxembourg op de Kirchberg, of de vastgoedprojecten van CLi in Beggen en Bettembourg. Het gemengde project Aire-Lavandier

Het kantoorgebouw Orange Office Park Amsterdam in Krakau.

voor Allfin, het 'Centre de Remisage et de Maintenance' voor de nationale Luxemburgse spoorwegmaatschappij en de parkeergarage in Esch voor ENOVOS zijn met succes voltooid. In het tweede semester begonnen de voorbereidende werkzaamheden voor het project Kons, de toekomstige zetel van ING, tegenover het station. Naast andere in 2014 verworven werven, vertrouwde Leasinvest het prestigieuze project Royal20 in het centrum van Luxemburg toe aan CLE.

Welke verwachtingen voor 2015? Het orderboek toont een lagere activiteit dan in 2014 maar nog altijd een vooruitgang tegenover 2013. De nakende aanbesteding van verscheidene grote projecten schept de mogelijkheid van een nieuwe groei.

Internationaal / Polen

Goede resultaten en een veelbelovende toekomst voor CFE Polska

CFE Polska zag haar omzet in 2014 stijgen, met zeer bevredigende marges en een uitstekende thesaurie. Alle projecten hebben positief bijgedragen tot de resultaten van CFE Polska.

Het betreft onder meer de uitbreiding van het winkelcentrum Galeria Copernicus voor Atrium Real Estate, twee door BPI Polska ontwikkelde residentiële projecten, Wola Terasy in Warschau en Four Oceans in Gdansk, het kantoorgebouw Greenwings in Warschau, met een 'very good' BREEAM-certificering, waar CFE Polska en BPI Polska hun intrek hebben genomen, en het kantoorgebouw Orange Office Park Amsterdam in Krakau voor East West Development, het eerste van een complex van vier gebouwen. CFE Polska heeft ook werven in verschillende steden.

De lopende contracten, de geplande samenwerking met BPI Polska voor projecten in Warschau en Gdansk, alsook enkele gevorderde onderhandelingen geven CFE Polska een degelijke basis voor een geslaagd 2015.

Internationaal / Hongarije

Twée projecten voltooid in Boedapest

De teams van CFE International in Hongarije hebben dit jaar twee projecten in Boedapest voltooid: de constructie van het kantoorgebouw Vaci Green voor

Patrick Van Craen
Olivier Vanderdeelen

CLE

Bruno Lambrecht

CFE Polska

Het Grand Hôtel in N'Djamena, het project van het Ministerie voor Infrastructuur, zal grote internationale bijeenkomsten in de hoofdstad van Tsjaad verwelkomen.

CFE International vervolgt en ontwikkelt haar wereldwijde activiteiten.

Patrick Van Craen
Pascal Bauwens

CTE & CFE Tunisie

Atenor en de ingrijpende renovatie van de Amerikaanse ambassade voor het Hongaarse Ministerie van Binnenlandse Zaken. Het zwakke orderboek voorspelt echter een sterke daling van de activiteit in 2015.

Internationaal / Tunesië

CTE en CFE Tunesie zijn goed geplaatst in een Tunesië met een heroplevende economie

In januari 2014 richtte CFE samen met een Tunesische partner de Compagnie Tunisienne d'Entreprises (CTE) op, een vennootschap naar Tunesisch recht, om als aannemer voor de Tunesische overheid en privéklanten te kunnen optreden. Na een aanzienlijke rekrutering ging CTE van start met onder meer de werken voor het toekomstige Ritz Carlton Hotel in Carthago. Het leverde ook het logistiek

platform van Maersk op in de haven van Tunis. Op het einde van het boekjaar verwierf CTE de eerste fase van het residentieel project Mena in Tunis. Daarnaast zette CFE Tunesie de werken verder in de jachthaven van Bizerte en kreeg door UNOPS de renovatie van het gerechtsgebouw en de uitbreiding van de gevangenis in Gabes toevertrouwd.

CFE Tunesie en CTE, die in de recente onzekere periode in Tunesië aanwezig waren, zijn nu goed geplaatst om hun voordeel te doen met het economisch herstel van het land. Het succes van de democratische overgang doet de investeerders terugkeren. In het begin van 2015 had het orderboek de aanvankelijke omzetverwachtingen al overtroffen.

Elders in Afrika en Azië

In Algerije

CFE International legt de laatste hand aan de maatschappelijke zetel van BNP in Algiers, een zeer mooi gebouw vlakbij de internationale luchthaven van de hoofdstad.

In Nigeria

In Lagos zijn twee grote werven in uitvoering. Het project Eko Energy Estate, op een door DEME op de zee gewonnen terrein, omvat drie woontorens van 9 verdiepingen. De diepe funderingswerken zijn in 2014 gestart; in 2015 zal de bouw van de eerste toren starten en het geheel van het project zal in 2017 klaar zijn. Het tweede project, EKO Tower II, wordt ontwikkeld voor Eko Hotels en Total. Het hotelgedeelte van dit ambitieuze project wordt 120 meter hoog en kan niet minder dan 2.000 gasten ontvangen!

In Tsjaad

Het Grand Hôtel in N'Djamena, het project van het Ministerie voor Infrastructuur, zal grote internationale bijeenkomsten in de hoofdstad van Tsjaad verwelkomen. De bouw begon in 2012 en nadert zijn voltooiing. CFE heeft een contract voor de levering van meubilair verworven, wat de opening van het hotel in 2015, beheerd door Radisson, zal vergemakkelijken.

In Sri Lanka

De realisatie van de twee Design & Build projecten voor watervoorzieningssystemen in Kolonna en Balangoda werden voortgezet: de burgerlijke bouwkunde van de pomp- en zuiveringsstations is voltooid, samen met de installatie van de distributienetten. De elektromechanische installatie is in uitvoering.

Xavier Behets
Frederik Roman
Patrick Bonnetain
Richard Touroude

CFE Internationaal

Jean-Charles Vereerstraeten
Patrick Verswijvel
Alex Vandemeulebroecke

CFE Infra

Joël Monin BAGECI

CFE Infra werkt overigens verder aan de realisatie van de parking en de spoorbypass met ontsluitingsweg aan het station van Mechelen voor de HST.

BURGERLIJKE BOUWKUNDE

België / In Vlaanderen

CFE Infra (ex MBG Burgerlijke bouwkunde) blijft op zoek naar vormen van synergie binnen de groep CFE

Na verscheidene zeer drukke jaren met grootschalige werken zoals de Liefkenshoekspoortunnel (Antwerpen) en de Diabolotunnel (Zaventem) kenden de activiteiten in de burgerlijke bouwkunde in 2013 een terugval die in 2014 aanhield. Het orderboek voor 2015 blijft beperkt. De lopende aanbestedingsprocedures zouden pas vanaf 2016 activiteiten moeten opleveren. CFE Infra versterkt daarom de synergie binnen de groep CFE.

CFE Infra werkt overigens verder aan de realisatie van de parking en de

spoorbypass met ontsluitingsweg aan het station van Mechelen, met inbegrip van een autotunnel en een viaduct voor de HST. De renovatiewerken aan het waterzuiveringsstation Brussel-Zuid worden uitgevoerd in samenwerking met onder meer Nizet Entreprise. Enkele andere werven in uitvoering: de losinstallatie voor LNG in Zeebrugge voor Fluxys, de bouw van tanks voor Oiltanking in Antwerpen, de parking van het Gasthuisberg-ziekenhuis in Leuven en de renovatie van een brug in Machelen voor Tuc Rail.

België / In Wallonië

BAGECI werkt verder aan grote werven in België en het Groothertogdom Luxemburg

Op een inkrimpende markt zoekt BAGECI nieuwe kansen om in de toekomst een toereikend activiteitenvolume te verzekeren. Opdrachten zoals die voor de bouw van de stuwdam van Kain

komen in dit opzicht als geroepen om het orderboek te vullen.

In 2014 heeft BAGECI de waterzuiveringsstations van Bousval, Naninne & Bricniet en Sclessin opgeleverd. De renovatie van de tunnel van Biéreau is voltooid, net als die van de brug van Auvelais voor Infrabel, dat ook de renovatie van de brug van Courrière, momenteel in uitvoering, aan BAGECI heeft toevertrouwd. Twee belangrijke werven worden voortgezet: het viaduct van Pulvermühle, een technisch zeer complex kunstwerk voor de Luxemburgse spoorwegen, en het pompstation van Jemeppe, waarvoor de dit jaar voltooide graafwerken tot 32 meter diep gingen.

Internationaal / Nederland

GEKA sterk aanwezig in de industriële en maritieme sector

Ondanks een minder goede economische situatie in Nederland heeft het bedrijf een groot aantal industriële

Ondanks een minder goede economische situatie in Nederland heeft GEKA een groot aantal industriële en maritieme projecten voor de havens van Rotterdam en Amsterdam uitgevoerd.

en maritieme projecten voor private opdrachtgevers en voor de havens van Rotterdam en Amsterdam uitgevoerd. GEKA heeft bijvoorbeeld een uitbreiding van de aanlegsteigers voor EBS in de Rotterdamse Europort opgeleverd. Het bedrijf heeft ook een nieuwe ligplaats voor het vaartuig Pieter Schelte van AIISeas voltooid in de Maasvlakte van Rotterdam, en een nieuwe aanlegsteiger voor de riviervaart, in opdracht van Nustar Terminals in Amsterdam. In het buitenland heeft GEKA de aanlegsteiger van de nieuwe LNG-terminal in het Franse Duinkerken opgeleverd.

In 2015 zou GEKA haar omzet moeten bevestigen. Met diverse contracten voor de Rubis Terminal, de Haven van Rotterdam en ETT is het orderboek redelijk goed gevuld.

CFE Nederland heeft de tweede Coentunnel in Amsterdam voltooid

CFE Nederland heeft diverse grote bouw- werven voortgezet of opgeleverd, zoals die

van het project Spoor & Stad Delft, met onder meer het ontwerp en de uitvoering van een spoorwegtunnel en een ondergronds station: alle technische installaties van de tunnel en het station werden overgedragen aan Prorail. In Amsterdam werd in november het voltooiingscertificaat voor de tweede Coentunnel verkregen; de Coentunnel Company, waarvan CFE een aandeelhouder is, zal tot in 2037 verantwoordelijk zijn voor het onderhoud. De wegviaducten over het spoor van Roosendaal werden eveneens in november opgeleverd. Het bedrijf werkt verder aan twee nieuwe viaducten voor de N209 over de A13 en verkreeg op het einde van het jaar de opdracht voor de Beverbrug Alkmaar, een mobiele brug over het kanaal Alkmaar-Kolhorn.

De omzet van CFE Nederland viel terug, vooral als gevolg van de uitgestelde aanvang van de werf 'Kademuur Shtandart' in Rotterdam. Dit project werd met de economisch voordeligste offerte gewonnen door CFE-DEME.

Hans Schutte GEKA

Jan Verschuieren
Lode Franken CFE Nederland

De activiteit multitechnieken & spoorinfra

De activiteit
multitechnieken

orderboek

126,3
miljoen EUR
op 31 december 2014

Omzet

162,6
miljoen EUR
voor het boekjaar 2014

De activiteit
spoorinfra

orderboek

55,6
miljoen EUR
op 31 december 2014

Omzet

105,4
miljoen EUR
voor het boekjaar 2014

In 2014 werden de entiteiten van de activiteiten multitechnieken en spoorinfra gehergroepeerd volgens hun vakgebieden in 3 clusters: elektro, HVAC en spoorinfra.

ELEKTRO

Een zeer positief jaar voor VMA in België en internationaal

De afdeling Infra van VMA heeft deelgenomen aan een groot aantal werven, vooral in de gezondheidszorg en de tertiaire sector, waar het bedrijf technische installaties heeft verzorgd. Het heeft onder meer de werven van het AZ Maria Middelaars in Gent en het BIM in Brussel voltooid. In Nederland heeft VMA de technische installaties van de spoorwagentunnel in Delft gerealiseerd.

Op de zeer internationale automatiseringsmarkt werden de eerste projecten uitgevoerd in het Verenigd Koninkrijk, voor Land Rover en Jaguar in Birmingham. VMA heeft ook voor onder meer Volvo gewerkt in Zweden en voor Audi in Bratislava. In 2014 gingen projecten van start die in 2015 volledig zullen worden uitgevoerd, voor Scania in Zweden en voor Audi in Mexico. VMA heeft ook met succes de uitbreiding van de fabriek van Belgomilk uitgerust.

2014 was dus een positief jaar voor VMA en het orderboek voor 2015 is al goed

Onder impuls van VMA, ENGEMA en Louis Stevens & Co zijn de activiteiten multitechnieken en spoorinfra opnieuw winstgevend.

gevuld. Toch zetten de vertraging van de investeringen in de autosector en de sterke concurrentie uit Azië de prijzen onder druk.

VMA West in een overgangperiode

VMA West heeft zich naar haar core business, de elektriciteit, geheroriënteerd en kende een overgangsjaar, bemoeilijkt door nog af te handelen oude dossiers. Veel problemen werden echter opgelost, zodat VMA West aan de zijde van VMA in 2015 een nieuwe start kan nemen.

Vanderhoydoncks: veel kleinschalige projecten

Vanderhoydoncks blijft een speler met een sterke lokale verankering in Limburg. Het bedrijf heeft voornamelijk installaties uitgevoerd in kantoorgebouwen en in de ziekenhuis-, distributie- en

Yves Weyts CFE

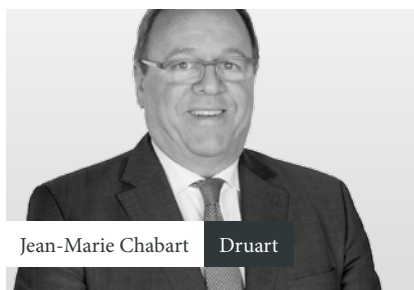

Guy Wynendaele VMA

industriesector. Enkele in 2014 opgeleverde projecten: Shopping 1, de renovatie van de verzorgingseenheid voor het ZOL-ziekenhuis en de IncubaThor, alle drie in Genk, verscheidene installaties voor Colruyt in België en het Groothertogdom Luxemburg, en het distributiecentrum van Spar in Mechelen. Ariadne zal in 2015 worden toegevoegd aan de activiteit van Vanderhoydoncks. Na een zeer moeilijk jaar 2014, gekenmerkt door slechte resultaten die voornamelijk het gevolg waren van een gebrek aan de vereiste processen voor een goede financiële en technische follow-up van de projecten, heeft Ariadne verscheidene reorganisaties achter de rug die het een nieuw elan zouden moeten geven.

Hubert Lacroix Nizet Entreprise

Jean-Marie Chabart Druart

Na twee jaar werk leverde Druart één van haar grote projecten op: het ziekenhuis Marie-Curie in Lodelinsart.

Nizet Entreprise bevestigt haar positie

Nizet Entreprise kende in 2014 een drukke activiteit. De afdelingen Tertiair en Atelier waren in Wallonië en Brussel actief, terwijl de afdeling Infra voor 80% internationaal werkte, met vooral in Sri Lanka en Vietnam bloeiende activiteiten.

De afdeling Tertiair leverde onder meer de projecten van het politiekantoor van Charleroi op. Er wordt verder gewerkt op verscheidene sites, zoals de scholen van Shape in Mons en het nieuwe CHWAPI-ziekenhuis in Doornik. De activiteit van de Ateliers laag- en middenspanning was intens en verscheidene werken werden uitgevoerd voor Cofely Fabricom, Brussels Airport, UCB, Electrabel enz.

HVAC

Nieuwe uitdagingen voor Druart

De omzet en de winstmarge van Druart waren min of meer vergelijkbaar met die van het jaar voordien. 2015 belooft een uitdagend jaar te worden, vooral na de integratie van de activiteiten van Brantegem, die de onderneming in staat zal stellen om haar activiteiten in het noorden van het land te ontwikkelen en dit op een markt met een toenemende competitiviteit.

Verscheidene grote HVAC-projecten werden opgeleverd, waaronder het politiekantoor van Charleroi. Druart verzorgde hier de ventilatie- en verwarmingswerken, het sanitair en de koudproductie. Een andere grote werf die na meer dan twee jaar werk door Druart werd voltooid: het ziekenhuis Marie-Curie in Lodelinsart. Fase II van de werf van UCL

Lavoisier werd opgeleverd tot grote tevredenheid van de klant, die opdracht heeft gegeven voor Fase III in 2015. Verder werden verscheidene opdrachten in ziekenhuizen en rusthuizen uitgevoerd. In de industriële koeling was de activiteit drukker dan in de vorige jaren, met de komst van nieuwe klanten die een reëel ontwikkelingspotentieel scheppen voor Procool.

be.Maintenance bevestigt en vervolgt haar ontwikkeling

In 2014 is be.Maintenance er in geslaagd zich in andere dan de tertiaire sector te positioneren, namelijk in de industrie, de logistiek, de hotels en de scholen. De contractenportefeuille werd aangevuld met langetermijncontracten (25-30 jaar) en zijn rentabiliteit werd verzekerd. De samenwerking met andere filialen van de groep CFE, meer bepaald in de pool multitechnieken, werd versterkt, onder meer in het kader van verscheidene

De goede resultaten van de activiteit spoorinfra in 2014 laten het toe 2015 vol vertrouwen tegemoet te gaan.

concessieprojecten, zoals het politiekantoor van Charleroi en de scholen in Vlaanderen (Scholen van Morgen).

SPOORINFRA

Uitstekende resultaten voor ENGEMA

De vier afdelingen van ENGEMA hebben bijgedragen tot de zeer goede resultaten van de onderneming, die 2015 dan ook vol vertrouwen tegemoet ziet.

In 2014 leidde de verlenging door Infrabel van het contract voor de installatie van het ETCS-seinsysteem niveau 1 tot nieuwe projecten voor ENGEMA Rail Seinrichting. ENGEMA Rail Bovenleidingen heeft de elektrificatie van de lijn 15 Herentals-Mol voltooid. Andere belangrijke werven: de reorganisatie van de bovenleidingen in het station Brussel-Zuid (in handelsvennootschap) en de reorganisatie van de bovenleiding 3 KV in het station van Oostende.

Louis Stevens & Co consolideert haar groei

Na drie opeenvolgende jaren van groei was 2014 een consolidatiejaar voor Louis Stevens & Co. Dat zal ook het geval zijn voor 2015, met een al goed gevuld orderboek. In het afgelopen jaar heeft de afdeling Infra verscheidene werven

Aannemingen Van Wellen 'Wegenbouw' gaat naar Aswebo

Op 1 december 2014 ondertekende de CFE met Aswebo een verkoopovereenkomst voor Aannemingen Van Wellen NV en haar wegenactiviteiten; de divisie 'Gebouwen' blijft onder de naam Atro Bouw binnen de groep. De verkoop werd einde februari 2015 effectief.

gerealiseerd, waaronder de modernisering van de seininrichting van spoorlijnen in de omgeving van Châtelet-Monceau. De afdeling heeft ook ETCS-seinsystemen voor Infrabel geïnstalleerd.

De afdeling Telecom & Security kende een drukke activiteit, met onder meer contracten voor Infrabel: ICT-bekabeling waaronder de plaatsing van glasvezelkabels en de installatie van videobewakingssystemen (CCTV).

Groei van de omzet en het personeelsbestand bij Remacom

Remacom heeft in 2014 sterk geïnvesteerd in de aankoop van nieuwe uitrusting. Dit heeft de onderneming in staat gesteld haar omzet te verhogen tegenover de drie

Chris Presiaux

Directeur generaal van de activiteit spoorinfra

Jean-Paul Coch

ENGEMA

vorige jaren en haar aanwezigheid in Wallonië te versterken.

ETEC herstelt zich goed

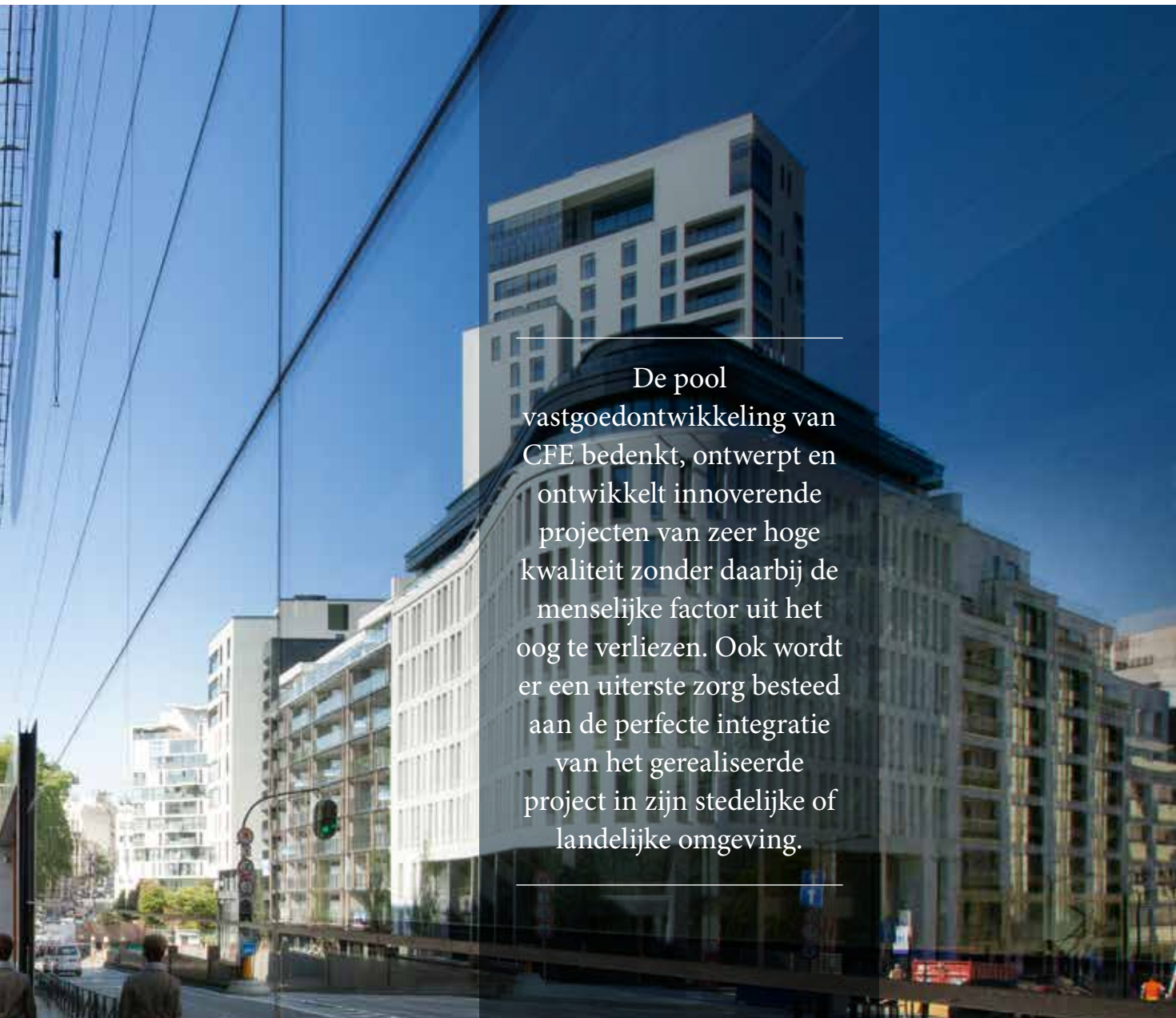
ETEC heeft haar herstel voorgezet, dankzij diverse reorganisatiemaatregelen en de diversificatie van de activiteiten. De onderneming heeft dit jaar verscheidene werven in het geheel van Wallonië gerealiseerd: hoogtewerk in laagspanning en straatverlichting, aanleg van ondergrondse elektriciteitskabels en gasleidingen, hoogtewerk in middenspanning...

Vastgoedontwikkeli

Project Belview - Brussel

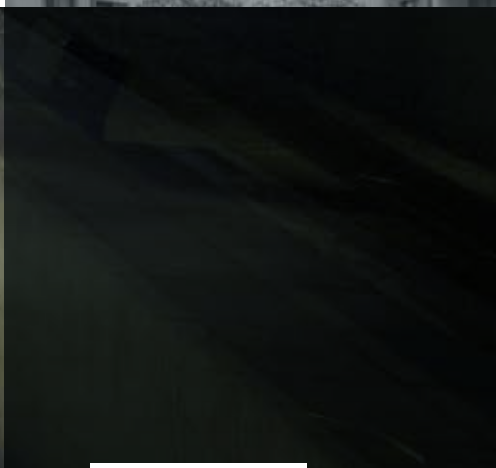
De pool
vastgoedontwikkeling van
CFE bedenkt, ontwerpt en
ontwikkelt innoverende
projecten van zeer hoge
kwaliteit zonder daarbij de
menselijke factor uit het
oog te verliezen. Ook wordt
er een uiterste zorg besteed
aan de perfecte integratie
van het gerealiseerde
project in zijn stedelijke of
landelijke omgeving.

ng

Ontwikkeling

76

Ontwikkeling

Renaud Bentégeat

Jacques Lefèvre

Fabien De Jonge

Een jaar vol beloften

De verkoopinspanningen van de bedrijven van de pool, die voornamelijk op de residentiële markt actief zijn, werden in 2014 met bevredigende resultaten beloond en vormden dus geen voorraad onverkochte eenheden. De vele vorderingen die in de verschillende projecten werden geboekt, meer bepaald in termen van verkavelings- en bouwvergunningen, scheppen vertrouwen in de toekomst. De beslissing om tot bepaalde desinvesteringen over te gaan, loopt dan ook op haar einde. De nieuwe organisatie heeft getoond dat ze competenties kan delen en synergie kan scheppen tussen de drie landen.

België

BPI focust op grote steden met potentieel

BPI is in 2014 haar ontwikkelingen blijven focussen op grote steden met een potentieel voor de onderneming. Hierdoor zal BPI een bijzondere aandacht besteden aan de communicatie en de marketing van de projecten, om zich beter op de markt te onderscheiden.

Belview en Lichttoren: twee in 2014 opgeleverde grote projecten

Hoewel BPI vooral in de residentiële sector actief is, zette het ook enkele mooie gemengde projecten op haar naam. Een daarvan is Belview, in het benedendeel van de Belliardstraat, dat de European Property Award voor Best mixed-use Development heeft gewonnen. Het

De nieuwe organisatie heeft getoond dat ze competenties kan delen en synergie kan scheppen tussen de drie landen.

residentiële gedeelte met 279 woningen is opgeleverd en verkocht; het kantoorgebouw, dat vorig jaar werd voorverkocht, is inmiddels door de Japanse ambassade verhuurd en met succes aan de investeerder overgedragen. Het project Lichttoren in Antwerpen werd eveneens voltooid: de 147 wooneenheden zijn verkocht en opgeleverd.

Lopende bouw- en/of commercialiseringsprojecten in Brussel en Oostende

In Elsene is op de voormalige site Ernest Solvay de bouw van een groot residentieel complex begonnen. De eerste fase omvat 110 appartementen, 95 studentenwoningen en een rusthuis. De commercialisering is begonnen en bereikte op het einde van het jaar een verkoop van 30%. Voor de tweede fase van het project is een bouwvergunning aangevraagd voor 198 woningen en een hotel.

In Anderlecht zijn de verkavelingsvergunningen voor de projecten 'Chaudron' (72 huizen) en 'Erasmus' (1.090 woningen) definitief. De commercialisering van 'Chaudron' is goed gestart en die van 'Erasmus' zal in de komende maanden volgen.

Ten slotte zijn de twee eerste fasen van het project 'Oosteroever' in Oostende in aanbouw. De verkoop gaat verder en bereikt nu 75%. Verscheidene andere projecten zijn eveneens goed opgeschoten, zoals 'Les Hauts Prés' in Ukkel en de residentiële projecten in Harelbeke en Lot (86 appartementen en 9 huizen).

Neo, een ambitieuze herurbanisatie van de Heizelvlakte in Brussel

Het jaar 2014 eindigde met uitstekend nieuws: BPI en haar partners hebben de overeenkomst voor fase 1 van Neo met de Stad Brussel ondertekend. Dit grootschalige gemengde project omvat 590 woningen, 2 kinderdagverblijven, een rusthuis, een complex van 72.000 m² handelszaken en recreatie- en restauratieruimten. BPI heeft een minderheidsparticipatie in de ontwikkeling van de commerciële oppervlakten maar zal zich vooral op de ontwikkeling van het residentiële gedeelte toelagen.

Groothertogdom Luxemburg

Een jaar van groei voor CLi

CLi heeft de realisatie en commercialisering van de projecten Greenhill en Edengreen voortgezet en heeft nieuwe projecten gelanceerd, 'G4S' en 'Galerie Kons'. Dit was dus een jaar van groei, zodat CLi de toekomst vol vertrouwen tegemoet kan zien.

Start van de bouw voor KONS in Luxemburg en G4S in Gasperich

Het in handelsvennootschap ontwikkelde project Kons - kantoren, woningen en handelszaken tegenover het station van Luxemburg – is aan de bouwfase begonnen, na de voltooiing van de studies in samenwerking met ING, dat hier zijn zetel zal vestigen. De commercialisering gaat verder en de vennootschap zal op het einde van 2016 aan investeerder AXA worden overgedragen.

Het project G4S in Gasperich-Luxemburg omvat het ontwerp, de indiening van de bouwvergunningen en de realisatie van nieuwe kantoren en ateliers terwijl de activiteit op de site behouden blijft.

CLi heeft de operatie aan de integrale investeerder verkocht maar behoudt het ontwikkelingsrisico. De werken zijn in het begin van maart 2014 van start gegaan en de oplevering van het gebouw G4S is voor juni 2015 gepland.

De commercialisering van het residentieel complex Greenhill en de serviceresidentie Edengreen hebben een goede start genomen

Op het einde van 2013 waren ongeveer 90 van de 174 appartementen van het project Greenhill opgeleverd. Dit jaar zijn daar 4 appartementsgebouwen met in totaal een vijftigtal woningen aan toegevoegd. De commercialisering nadert haar einde: 173 van de 174 appartementen zijn verkocht!

De serviceresidentie Edengreen met 72 appartementen en 4 handelszaken die in Bettembourg wordt gebouwd, kent eveneens een mooi succes. 46 woningen en 2 handelszaken zijn al verkocht.

Deze twee groene projecten voldoen aan de criteria van de duurzaamheidslabels.

Het grootschalige project Wola Tarasy te Warschau.

Frédéric Lesire BPI Polska

Polen

BPI Polska heeft de wind in de zeilen

De Poolse vastgoedmarkt doet het weer goed, met een sterke groei van het verkoopvolume en gecontroleerde prijsstijgingen (+3 tot 4%). BPI Polska ontwikkelt er nieuwe woningen van de middenklasse, samen met enkele commerciële oppervlakten, en commercialiseert ze bij het grote publiek. Bij de markante feiten van het boekjaar 2014 vermelden we de oplevering van twee grootschalige projecten: Wola Tarasy in Warschau - 159 woningen - en de tweede toren van het project 4 Oceans in Gdansk - 186 woningen. Deze woningen zijn gebouwd door CFE Polska. De verkoopresultaten zijn zeer positief.

Daarnaast werden de bouwvergunningen aangevraagd voor Wola Libre en voor de torens 3 en 4 van 4 Oceans. De verkoop en de bouw zullen in 2015 van start gaan. Ten slotte heeft BPI Polska een terrein van ongeveer 1 ha in het hart van Wrocław gekocht om er een gemengd project met woningen, handelszaken en kantoren te ontwikkelen. De bouwvergunning voor de eerste fase zal naar verwachting in 2015 worden verkregen.

Goede vooruitzichten voor 2015

De onderneming zal de commerciële lancering van drie nieuwe projecten verzorgen. De stabiliteit van de markt en de positieve macro-economische vooruitzichten voor Polen geven BPI Polska vertrouwen in de toekomst.

Property, Facility en Project Management

Groothertogdom Luxemburg

Een agressievere commerciële aanpak

Terwijl het de bestaande contracten voorzette, heeft Sogesmaint in het Groothertogdom Luxemburg voor een agressievere commerciële aanpak geopteerd die het in staat heeft gesteld om zich in al haar activiteitssectoren te ontwikkelen. De onderneming heeft het beheer van een vijftiental appartementsgebouwen met gemeenschappelijke eigendom verkregen en heeft haar meerwaarde in de sector van de serviceresidenties kunnen doen waarden.

Michel Guillaume Sogesmaint

België

Sogesmaint zet haar opgang verder

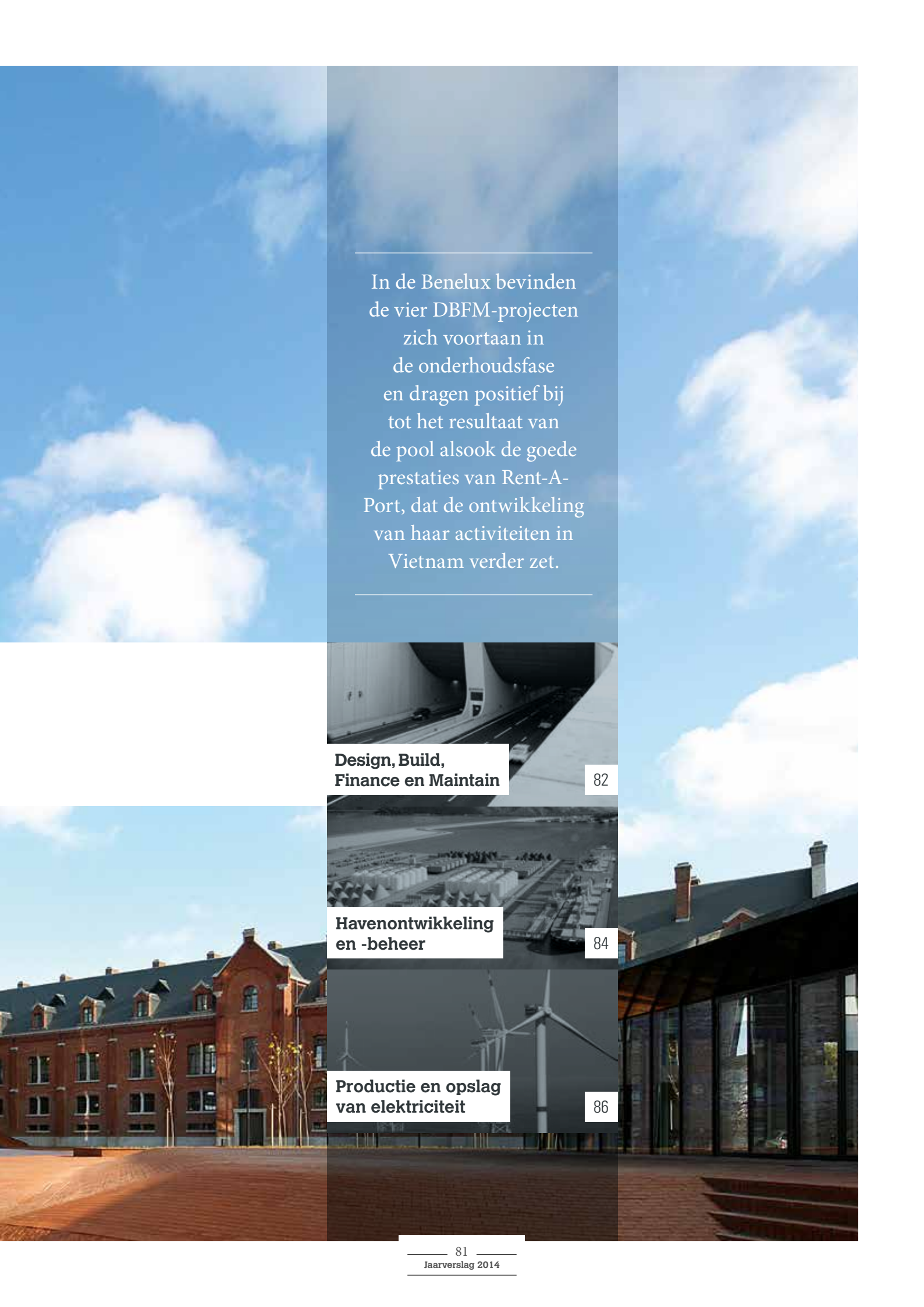
Sogesmaint werkt verder aan de contracten voor Property, Facility en Project Management die in 2013 na de verandering van het aandeelhouderschap werden overgenomen. We vermelden onder meer het kantoorgebouw aan de Herrmann-Debrouxlaan 40/42 en verscheidene gebouwen voor BNP Paribas Fortis.

PPS-Concessies

Het nieuwe politiekantoor - Charleroi

In de Benelux bevinden de vier DBFM-projecten zich voortaan in de onderhoudsfase en dragen positief bij tot het resultaat van de pool alsook de goede prestaties van Rent-A-Port, dat de ontwikkeling van haar activiteiten in Vietnam verder zet.

**Design, Build,
Finance en Maintain**

82

**Havenontwikkeling
en -beheer**

84

**Productie en opslag
van elektriciteit**

86

Design, Build, Finance en Maintain

Vier grote projecten in de onderhoudsfase

De pool PPS beheert momenteel vier projecten in de onderhoudsfase: twee infrastructuurprojecten (de Liefkenshoekspoortunnel in Antwerpen en de 'Coentunnel' in Amsterdam, waarin ook DEME een participatie houdt) en twee bouwprojecten (de scholen in Eupen en het politiekantoor van Charleroi). Dit geeft hem de mogelijkheid om zijn ervaring in het domein van het onderhoud op lange termijn, met inbegrip van de Life Cycle, te consolideren, in samenwerking met het filiaal be.Maintenance.

Doelstelling voor 2015: het onderhoud optimaliseren

In de overgang van de bouwfase naar de onderhoudsfase krijgen de teams uiteraard met kinderziekten te kampen. Vervolgens komt het erop aan het onderhoud te optimaliseren en op kruissnelheid te komen. Dat is de doelstelling voor 2015 voor de verschillende projecten.

Tegelijkertijd zal het team van de pool op aanbestedingen blijven reageren. Het zal echter aan minder aanbestedingen deelnemen, gezien de zeer hoge kosten die erbij komen kijken. Het beheer van de aanbestedingen is overgedragen aan de operationele bouwenteiteiten, uiteraard altijd met de steun van de groep en van de pool PPS voor de financiering, de analyse van de contractuele risico's en het onderhoud op lange termijn.

België

De Liefkenshoekspoortunnel is operationeel

In 2014 werd de Liefkenshoekspoortunnel commercieel in gebruik genomen. Na de voltooiing van de werkzaamheden van het consortium Locobouw, in het begin van 2013, heeft Infrabel de rails, bovenleidingen, signalisatie en andere spoortechnieken geïnstalleerd. De officiële opening vond plaats op 9 december, de commerciële ingebruikname volgde op 14 december. De onderhoudsactiviteiten, die al twee jaar bezig waren, werden uiteraard voortgezet: Locorail zal nog gedurende 36 jaar het onderhoud verzorgen van de infrastructuur van de burgerlijke bouwkunde, de pompstations, de brandveiligheids- en ventilatie-uitrusting enzovoort.

Een voorbeeldig succes: het politiekantoor van Charleroi

De oplevering van dit emblematische gebouw is tot ieders tevredenheid verlopen, na een werf die werd gekenmerkt door een uitstekende geest van samenwerking tussen de verschillende betrokkenen. Het onderhoudsteam neemt het nu over voor een periode van 25 jaar.

Ook in Eupen, waar de laatste scholen aan de Duitstalige Gemeenschap werden opgeleverd, is het onderhoud voor een periode van 25 jaar van start gegaan. Het omvat ook de studie in reële tijd van het energieverbruik met het oog op zijn optimalisatie.

Verder vermelden we de op het einde van het jaar voltrokken verkoop door CFE van haar participatie in Turnhout Parking NV.

Nederland

Definitieve voltooiing van de Coentunnel

Deze indrukwekkende autotunnel met 5 rijstroken loopt onder het Noordzeekanaal in Amsterdam, naast de bestaande Coentunnel. Hij werd in de loop van het jaar definitief opgeleverd en verkeert nu in de onderhoudsfase.

Havenontwikkeling en -beheer

Het havengebied Dinh Vu in de Vietnamese stad Hai Phong wist heel wat industriële klanten aan te trekken.

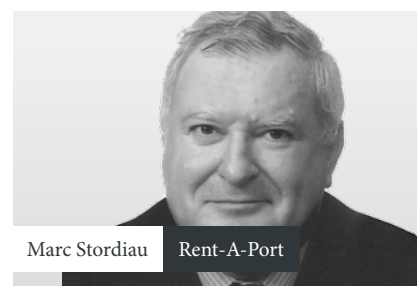
Internationaal

Rent-A-Port sterker dan ooit aanwezig in Oman en Vietnam

Rent-A-Port concentreerde haar activiteiten in 2014 op drie landen: het Sultanaat Oman, Qatar en Vietnam. In Qatar zijn de teams van Rent-A-Port nog altijd zeer actief in de haven van Mesaieed, met verscheidene belangrijke opdrachten voor het ontwerp en de supervisie van industriële installaties. In Oman en Vietnam ging de onderneming verder met de ontwikkeling en realisatie van verscheidene projecten voor haveninstallaties en -uitbreidingen.

Deze activiteit boekte mooie successen: in Oman verkreeg de onderneming de officiële ondertekening van de havenconcessie voor 30 jaar en in Vietnam werden verscheidene uitbreidingen van de aanvankelijke concessie in de wacht gesleept.

Dankzij de solidariteit en de motivatie van het personeel, kan Rent-A-Port de toekomst met vertrouwen tegemoet zien: 2015 wordt zowel in Oman als in Vietnam een overgangsjaar en in 2017 zullen de jaarlijkse omzet en winst op kruissnelheid komen.

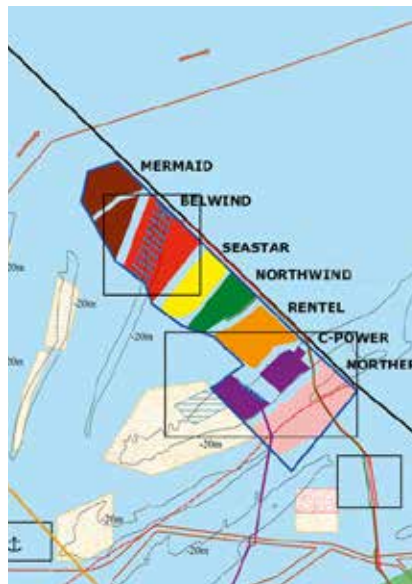
Marc Stordiau

Rent-A-Port

Productie en opslag van elektriciteit

Rent-A-Port Energy

In de loop van het voorbije jaar heeft Rent-A-Port Energy aan haar interne groei gewerkt, zowel in het domein van de windkracht op zee als in dat van de opslag van elektriciteit. Het team werd met dit doel versterkt met verscheidene gespecialiseerde ingenieurs. Rent-A-Port zal in 2015 de laatste hand leggen aan de financiering, het gedetailleerde ontwerp en de realisatie van haar projecten.

België

Windmolenparken in de Noordzee: de toestand is gedeblokkeerd, het Rentel-park kan starten

Rent-A-Port houdt een participatie in drie grote projecten voor windmolenparken op zee, voor de Belgische kust (Rentel, Seastar en Mermaid) met een totaal vermogen van 900 Megawatt. Deze projecten hadden vertraging opgelopen na klachten bij de Raad van State tegen het project voor de elektrische aansluiting met een hoogspanningsleiding tussen Zomergem en Zeebrugge (project Stevin). In 2014 werden deze klachten

Rent-A-Port Energy zal alle zeilen bijzetten om in 2016-2017 de werken voor het Rentel-park te starten.

ingetrokken. Dit zal het mogelijk maken om de grote achterstand die de drie projecten hadden opgelopen (gedeeltelijk) goed te maken. Wij zullen alle zeilen bijzetten om in 2016/2017 de werken voor het Rentel-park te starten.

‘Stopcontact op Zee’ : twee hoogspanningsplatformen op zee

Het project ‘Stopcontact op Zee’ of ‘Belgian Offshore Grid’, dat eveneens afhangt van de realisatie van Stevin, heeft betrekking op de bouw en exploitatie van twee hoogspanningsplatformen op zee. Het is de bedoeling het transport van de door de verschillende windparken geproduceerde elektriciteit naar de kust via deze platformen te concentreren, zodat het aantal onderzeese kabels beperkt blijft. Rent-A-Port Energy is belast met de algemene coördinatie van dit project met haar partner Plug at Sea NV. Voor het eerste windmolenpark (Rentel) heeft Plug

at Sea de coördinatie met Elia toevertrouwd aan de windmolenparken zelf, die ze dus ‘rechtstreeks’ zullen verzorgen. Plug at Sea zal later een rol spelen, voor de twee volgende parken (of de parken na Rentel).

Verscheidene projecten voor de opslag van elektriciteit worden bestudeerd

Rent-A-Port Energy werkt ook hard aan drie projecten voor de opslag van elektriciteit, twee in België. Twee ervan zijn in België gesitueerd, in de toekomstige voorhaven van Zeebrugge en in de provincie Luxemburg (project Storage-Lux).

Sultanaat Oman

Windmolens in Duqm

In de haven van Duqm, waar Rent-A-Port Energy actief is op verscheidene werven voor de bouw van haveninstallaties, ziet een nieuw project het licht. Het combineert de elektriciteitsproductie met windmolens met de aanleg van een opslagbekken op de falaise van Duqm.

